

Ponedjeljak, 25. avgust 2003.

Svedok Dražen Erdemović

Otvorena sednica

Optuženi je pristupio sudu

Početak u 9.02 h

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospodine Najs (Nice).

TUŽILAC NAJS: Časni Sude, naš prvi svedok je zaštićeni svedok i pre nego što uđe, imam nekoliko proceduralnih pitanja. Mislim da će Pretresno veće od nas da dobije jedan dokument o ograničenom glavnom ispitivanju određenih svedoka i, naravno, mi bismo voleli kada bismo o tome dobili odluku što ranije, ali nemamo nijednog svedoka koji bi bio relevantan, pre sledećeg utorka, tako da bismo time mogli da se bavimo istovremeno na statusnoj konferenciji sledećeg utorka. Tu je, takođe i zahtev da se dodele svedoci u posebnim okolnostima i očigledno odluka u vezi s tim bi nam pomogla u pripremi njihovog dolaska. Mi planiramo svedoke u vezi sa Sarajevom i Pretresno veće shvata da naše planiranje velikim delom zavisi od odluke po podnesku, po Pravilu 92bis u vezi sa ovim svedocima. Taj podnesak po Pravilu 92bis je podnet pre nekoliko nedelja i jedan će da bude dostavljen krajem ove nedelje. Mi bismo zaista bili zahvalni ako bi se što pre rešio taj zahtev. To su pitanja na koje sam hteo da skrenem pažnju Pretresnog veća. Mogu li da se spuste roletne da bi svedok ušao?

SUDIJA MEJ: Pre toga, mi smo dobili doktorsku tezu doktorke Bading (Audrey Budding), što je podneto pre pauze. To bi trebalo da dobije broj dokaznog predmeta, sledeći dokazni broj Tužilaštva ... Sekretar me ispravlja da je to zahtev Odbrane, tako da bismo trebali da dobijemo broj dokaznog predmeta Odbrane.

sekretar: Reč je o dokaznom predmetu 168, časni Sude.

SUDIJA MEJ: Pre nego što svedok uđe, koliko smo shvatili, postoje određena vremenska ograničenja u vezi sa ovim svedokom.

TUŽILAC NAJS: Svakako, ali bih to želeo da objasnim na privatnoj sednici.

SUDIJA MEJ: Da, molim da pređemo na privatnu sednicu.

(privatna sednica)

sekretar: Sada smo na otvorenoj sednici.

TUŽILAC NAJS: Uz ovog svedoka imamo jednu fasciklu dokaznih predmeta. Ne znam da li je moguće da sada damo broj dokaznog predmeta.

SUDIJA MEJ: Da. Sada ćemo da im damo broj.

sekretar: To je dokazni predmet Tužilaštva 514.

TUŽILAC NAJS: Hvala lepo. Takođe imamo nekoliko video snimaka koji su uvedeni kao dokazni predmeti. Kao što Pretresno veće zna, kompjuterski sistem *Sanction* omogućava da se na ekranu vidi transkript, međutim, koliko sam shvatio, postoje određeni tehnički problemi, tako da, kada budemo gledali te video snimke, ja ću skrenuti vašu pažnju na štampani transkript i on se nalazi u jednom od tabulatora ovog dokaznog predmeta 514.

SUDIJA MEJ: Da. Molim da se uvede svedok. Neka svedok pročita svečanu izjavu.

SVEDOK ERDEMOVIĆ: Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, cjelu istinu i ništa osim istine.

SUDIJA MEJ: Izvolite, sedite. Gospodine Najs i, takođe, gospodine Miloševiću, dozvolite da vas podsetim da je glas ovog svedoka izmenjen, pa mora da se vodi računa o mikrofonima.

GLAVNO ISPITIVANJE: TUŽILAC NAJS

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li je vaše puno ime i prezime Dražen Erdemović i da li ste bosanski Hrvat rođen u Tuzli?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Jesam.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li je tačno da ste učestvovali u zauzimanju Srebrenice u julu 1995. godine? Možete da odgovorite samo sa "da" ili "ne".

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Nakon zauzimanja Srebrenice, da li ste vi i ostali pripadnici tog odreda učestvovali u ubijanju ljudi na vojnoj ekonomiji "Vranjevo"?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Koliko ste ljudi ubili, vi i ostali koji su bili s vama tom prilikom?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Koliko sam ja mogao da procjenim, 1.000 osoba.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U vreme kad ste učestvovali u tim ubistvima, po vašoj proceni, ko je davao naređenje da se učine ta ubistva?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Meni lično je davao Brano Gojković, a tu je isto bio jedan ... (*nerazumljivo*) ... potpukovnik, koliko sam ja mogao da mu vidim čin, koji je preko Brane ... Šta treba tu da radimo, tu ... Tamo ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Po vašoj proceni, kome je odgovarao taj potpukovnik, kojoj jedinici, telu, armiji?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Odgovarao je Vojsci Republike Srpske.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Tokom zauzimanja Srebrenice ili kasnije, tokom ubijanja, ko je bio najviši oficir vojske, po činu, kog ste vi videli u tom području?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Najviša vojna osoba koju sam ja video u tom području 11. jula ... Kada je general Mladić došao u grad Srebrenicu, kada se zauzimala Srebrenica ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Pre nego što se vratim na istorijat vašeg učešća u ovim događajima, jedno opšte pitanje: optuženi je istakao mogućnost da je francuska tajna služba učestvovala u tim ubistvima u Srebrenici. Da li ste vi videli bilo šta što bi sugerisalo da bi bilo koja strana vlada, francuska ili bilo koja druga, bila umešana u ta događanja?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Koliko ja znam, nije. Meni nije poznato.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li vas je ovaj Međunarodni sud teretio u vezi sa ovim ubistvima, o kojima ste nam upravo govorili? Da li ste se izjasnili da ste krivi i da li ste izdržali kaznu koja je sada završena?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Rezime je pred Pretresnim većem. Krenuću od početka. Paragraf 2. Gospodine Erdemoviću, da li ste se 1990. godine pridružili JNA i da ste je napustili u martu 1992. godine? Da li ste bili u vojnoj policiji u Hrvatskoj?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li ste se vratili u Tuzlu u aprilu 1992. godine i bili pripadnik tuzlanske Teritorijalne odbrane?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li su jedinice Teritorijalne odbrane bile raspoređene u okviru redovnih jedinica Armije Bosne i Hercegovine i da li ste vi bili pripadnik jedne minobacačke jedinice Armije Bosne i Hercegovine, između jula i oktobra 1992. godine?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Paragraf 4. Od oktobra 1992. godine do novembra 1992. godine, da li ste bili pripadnik HVO u području Tuzle i da li su vas oni uhapsili zato što ste pružali pomoć Srbima, civilima, koji su prelazili iz Tuzle na područje koje je bilo pod kontrolom Vojske Republike Srpske?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li ste nakon tog hapšenje pušteni na slobodu i prešli u Republiku Srpsku u novembru 1993 godine, stigli do Biljline i da

li ste u Biljeljini saznali za postojanje paravojnih jedinica? Za Pretresno veće, to je paragraf 6?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Za koje ste paravojne jedinice znali?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Znao sam da su postojali Panteri i jedinica koja se zvali Crni, bili su Mauzerovi četnici i dosta drugih jedinica, ali ne mogu da se sjetim imena.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li ste u novembru 1993. godine prešli u Srbiju, otišli u Titov Vrbas i tamo ostali kod jednog prijatelja do početka 1994.godine?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li su u to vreme ljudi sa bosanskim ličnim kartama imali problema i da li su ih, ako bi ih otkrili, vraćali Vojsci Republike Srpske i prisilno mobilisali?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li ste vi, zajedno sa svojom suprugom, odlučili da se vratite u Republiku Srpsku, gde ste imali rodbinu?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Na granici između Srbije i Republike Srpske, da li su vama, s obzirom da ste Hrvat, naredili da se javite u policijsku stanicu u Foču i kad ste stigli u Foču, da li su vam rekli da se preselite u Bijeljinu?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li ste u Biljeljini saznali za postojanje istih paravojnih jedinica?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da, kao što sam rekao i prije, bile su iste te jedinice.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ko je bio komandant jedinice "Crnog"?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Ja ne znam njemu ime, ali znam prezime zato što smo se znali od pre. Njegovo prezime je bilo Vasiljević, ali mu je nadimak bio "Crni". Ta jedinica se zvala po njegovom nadimku.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Iz kog grada su bili ljudi iz te jedinice?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Većinom izbjeglice iz okolnih mjesta oko Tuzle.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Gde su ti ljudi trenirani za borbu?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Što ja znam i što sam čuo, taj Crni je bio u u Pančevu na obuci i nekoliko iz njegove jedinice. To bilo mi je poznato zato što sam čuo.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ko je bio komandant "Pantera"?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Ljubiša Mauzer.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Koliko je bilo ljudi u ovoj jedinici? Recite nam, molim vas.

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Možda oko stotinu, stotinu dvadeset, ne znam tačno.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Možete li da nam kažete kakve su uniforme nosili pripadnici "Crnih" i "Pantera"?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Uniforme pripadnika "Crnih" su većinom ... Imali su crne uniforme, crne kombinezone, a i imalu su crne beretke, a pripadnici "Pantera" su imali uniforme Vojske Republike Srpske, neki su nosili crvene beretke, neki su nosili crne beretke ili zelene beretke.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Šta ste zaključili, kom korpusu ili kojoj većoj jedinici su pripadale ove jedinice?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Pripadale su Bijeljinskom korpusu.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li su oni bili stacionirani u kasarnama Bijeljinskog korpusa i da li ih je čuvala vojna policija Bijeljinskog korpusa?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li su oni upotrebljavani u redovnim ili specijalnim misijama i ako jesu, ko im je davao direktive?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Upotrebljavani su u specijalnim, većinom specijalnim slučajevima. Ja pretpostavljam da su dobijali direktive od Glavnog štaba.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Paragraf 15, ukratko. Da li ste znali da je Arkan došao u Bijeljino i ako jeste, kako i zašto i kakva je bila posledica te posete?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Ja mislim u novembru mjesecu da je Arkan došao u Bijeljino i da je otišao na sastanak sa lokalnim Srbima koji su bili na položaju tu u gradu. I da se treba da izvrši neka akcija. Međutim, ja sam samo čuo, ja ne znam za to tačno, ali da je Arkan tražio neku sumu, veliku sumu novca da mu oni isplate da im on uradi neki zadatak, međutim, to je odbijeno, tako da nije urađeno to.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Pre nego što krenemo dalje, mogu li da se vratim ponovo na Crne i na "Pantere" sa još par pitanja. Rekli ste nam kakve su uniforme nosili. Kakve su oznake nosili na tim uniformama? Da li je na njima bilo nekih imena ili bilo šta po čemu bi se mogli identifikovati da pripadaju tim grupama?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Mogu se sjetiti za "Pantere" da su imali, da su našili na levoj strani, na ruci, da su imali pantera, tako se znalo da su pripadnici te jedinice. A za Crnog ne mogu tačno da se sjetim kako su se oni oznake nosili, prošlo je puno vremena od tad. Ne mogu da se sjetim.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: A kada je reč o ljudima koji su obučavali pripadnike ovih jedinica, možete li da nam kažete kakve su oni uniforme nosili i kakve oznake na tim uniformama?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Možete li malo da objasnite pitanje zato što vas ne razumijem na šta upućujete. Da li ste govorili o osobi koja je vršila obuku?

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li ste vi znali ko je vršio obuku tih ljudi. Ako niste, preći ćemo na sledeće pitanje, ako jeste, postaviću vam sledeće pitanje?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Ja sam rekao da sam samo znao za Crnog i neki pripadnici te jedinice su bile na obuci u Pančevu. Ako su bili na obuci u Pančevu onda su ih vjerovatno ... Vršili obuku s njima i starješine su ... Vojske Jugoslavije. Sad kakve su tačne oznake oni imali, ja to ne znam. Uniforme ne znam, ali znam da je Vojska Jugoslavije imala uniforme tamno zelene i svetlije zelene.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Hvala, to je dovoljno. Idemo dalje. Paragraf 16. Da li ste vi imali bilo kakve veze sa bilo kakvom konkretnom grupom ili vojskom bilo kakve grupe, religiozne ili bilo kakve druge?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Religijske? Ne.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da, verske grupe. Da li ste se, ipak, pridružili kao vojnik jednog takvoj grupi i možete li da nam objasnite zašto?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Ja sam se priključio jedinici, 10. ... Koji se kasnije nazvao 10. diverzantski odred. U toj jedinici je bilo između osam i 10 vojnika koji su većinom bili Hrvati i jedan Musliman ... U njemu su bili. Ja sam se priključio toj jedinici, ja mislim u aprilu 1994. godine, koja je pripadala vojsci Republike Srpske.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Zašto ste postali pripadnik te jedinice i zašto ste osetili potrebu da se kod nje angažujete?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Otišao sam u vojni odsjek u Bijeljini. Tamo sam rekao da sam Hrvat, da želim da se priključim jedinici. Oni su mi rekli da bi za mene bilo najbolje da se priključim jedinici koja je već oformljena od nekoliko Hrvata i Muslimana. Ja sam to uradio. Priključio sam se vojsci zato što, ako se nisam priključio danas, sutra bi me uhapsili i mobilizirali. Nisam imao nikakvih prava. I ako nisi u vojsci, nisi mogao da imaš nikakvih prava

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li su tih osam do 10 vojnika, koji su u početku bili u grupi, kasnije nazvanom 10. diverzantski odred, u početku bili smešteni u jednoj kući u Dvorovima u Bijeljini?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ko je bio komandant?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Komandant je bio tada Zoran Manojlović.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: A ko vas je obučavao?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Obučavao nas je bivši oficir Jugoslovenske narodne armije.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Kakvim veštinama?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Diverzantskim vještinama. Obučavao nas je postavljanjem eksploziva, rađenjem sa eksplozivom.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Kažete da je osoba koja je vas obučavala nekad bila oficir u vojsci. Da li možda znate da li je čin koji je imao bio čin kog je imao tog trenutka u vojsci ili je to bio prošli položaj?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: To je bio prošli. On je samo ... Samo došao tu bio. Bio je civil poslije toga, samo je došao na zahtjev Zorana Manojlovića da nam pokaže radit' s eksplozivom i da nas nauči nekim diverzantskim vještinama što bi trebali da znamo. Kasnije je otišao i više nije bio u vojsci. Nije pripadao ni jednoj jedinici.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li se onim vojnicima koji su bili tu u početku, njih osam do 10 pridružilo još ljudi i ko je kasnije postao komandir jedinice?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: U oktobru mjesecu u našu jedinicu je došao poručnik Milorad Pelemiš koji je, poslije toga, komandant naše jedinice i tada se počela proširivati naša jedinica.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Odakle su stigli ti novi regruti, ako znate?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Iz svih dijelova Republike Srpske.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li je u decembru 1994. godine jedan određeni broj novih ljudi otišao na obuku i ako jeste, koliko i gde?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Ja mislim da je bilo njih oko ... Između 40 i 50 osoba. Otišli su na obuku u Saveznu Republiku Jugoslaviju u Pančevo, u kasarnu u Pančevu.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Jeste li i vi išli?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Kad su se ovi vrtili s obuke, što su doneli sa sobom?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Donjeli su nekakvo naoružanje, eksploziv, nekoliko uniformi i tako ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Kakva dozvola je trebala za njih da dođu u i iz Pančeva u Srbiji?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Za ulazak iz Srbije u Republiku Srpsku, ja mislim da nije trebala neka specijalna dozvola. Ali za izlazak iz Republike Srpske u Srbiju, neko je morao da zna za to, da bi oni prešli granicu, jer je bilo dosta policijskih snaga na granicu između ... Na našim prelazima između Bosne i Srbije, mislim, Republike Srpske i Srbije.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Koliko dugo je trajala obuka u Srbiji?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Između dve i tri sedmice.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Oni koji su prošli tu obuku, jesu li ostali u jedinici do osvajanja Srebrenice, odnosno, uključujući i to vreme?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Tokom vaše službe u 10. diverzantskom odredu, kako je kasnije poznat, da li ste negde u martu i 1995. godine upoznali tri oficira, od kojih je jedan imao nadimak?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Jesam.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Kakve uniforme su imali i šta su rekli odakle su i šta tamo rade?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Imali su uniforme Vojske Jugoslavije koje su bile tamno zelene i svijetlo zelene i rekli su da su došli ... Bilo je priče zato što su bili u kancelariji. Tu sam ja bio. Rekli su da su došli iz Vojske Jugoslavije, da su iz Pančeva. Znali su te osobe iz moje jedinice koji su bili na obuci u Pančevu i znali su komandanta Pelemiša i jednom od tih oficira je bio nadimak Jenki.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Šta su oni radili dok su bili tamo smešteni s vama?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Prvi put kad sam ja vidio, tada su bili u posjeti u Glavnom štabu. Drugi put, ponovo kad su došli, tada su držali obuku sa nama iz 10. diverzantskog voda. Obuka se vodila, održavala u Vlasenici, gde se nalazio vod, vlasenički vod iz moje jedinice

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Kada je, otprilike, bila ta obuka?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Ja mislim da je to bilo negde u martu, početkom aprila, ne znam, ne mogu da se sjetim tačno ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Spomenuli ste vlasenički vod. Da li je, zapravo, vaš odred bio podeljen u dva voda: jedan vlasenički, a jedan iz Bijeljine?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li su oficiri koji su vršili obuku vlaseničkog voda, otvoreno priznavali da su iz Vojske Jugoslavije?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Ja sad tačno ne mogu da se sjetim da li su oni osobito priznavali, ali po onome što sam ja čuo, što se pričalo u toj kancelariji, ja sam zaključio da je to istina i znam da je istina zato što su, kad su došli u Bijeljину u kasarnu jednu, jednom prilikom su tražili od Pelemiša da im da specijalne dozvole da mogu da prolaze punktove koje su trebali da prolaze i tražili su da zamjene tablice na vozilima.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: I da li su oni zaista dobili te nove registarske tablice da se ne bi videlo da su oni izvana?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Koliko su dobro bili naoružani?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Pa, imali su sa sobom normalno naoružanje koje su većinom tada koristili oficiri.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li je u to doba vaša jedinica primila oružje i uniforme i, ako jeste, ko je to organizovao i odakle je to stiglo?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Većinom, uniforme i naše oružje je nabavljao Pelemiš kroz neke kanale koje on imao u Srbiji. Sad meni nije poznato koji su to kanali, ali je meni poznato da su dolazili iz Srbije.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Kako su oni konkretno dovezeni do vas iz Srbije?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Pa, Pelemiš, kad je išao tamo u Srbiju, on je dovozio tu u vozilu s kojim je išao u Srbiju.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: A oružje?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da, oružje i uniforme. Sve je dovozio iz Srbije u Republiku Srpsku ... Pelemiš je sve to obezbjeđivao.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Možete li da kažete, otprilike, koliko je bilo takvih Pelemiševih putovanja koji su se ticali oružja, a za koje ste vi znali i

možete li nam reći, otprilike, o kojoj količini oružja se radi, koju je on doneo sa sobom?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Oružje koje je on doneo sa sobom, to je bilo većinom specijalno oružje koje su, naravno, ja ne znam kako i gdje ... Nije bila velika količina zato što je bilo Nekoliko ... Možda oko 10 tih specijalnih oružja.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Paragraf 24. Rekli ste nam da su postojala dva voda. Ko je bio zapovednik voda iz Bijeljine?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Zapovjednik voda iz Bijeljine je bio Franc Kos, a vlaseničkog voda je bio, ja znam samo nadimak, Lule.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Pelemiš je bio komandant odreda. Prema vašem saznanju od koga je on primao naređenja?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Pelemiš je primao naređenja iz ... Od osoba koji su se nalazili u Glavnom štabu ... Izvinjavam se, ali sam počeo da zaboravljam "own language" (svoj jezik) ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Pa, ako imate problema s vašim jezikom, sačekajte. Ako je potrebno, ja ću ponovo da vam postavim pitanje. Niste ovde izloženi nikakvom pritisku u tom smislu. Dakle, ponoviću pitanje, ko je izdavao direktive Pelemišu i možete li da nam date ime te osobe?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Mogu. Znam da je pukovnik Salapura, koji se nalazio u Glavnom štabu ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Možete li da se setite još nekog iz Glavnog štaba koji je davao direktive Pelemišu?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Ja znam definitivno za Salapura, za ostale mi nije baš poznato ... Drugi oficiri, bilo ih je, ali ih ne znam.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: A kako se zvao Pelemišev zamenik?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Radoslav Kremenović.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Kada je 10. diverzantski odred razmešten u jedan deo Republike Srpske i to pod komandom jedne druge brigade, ko je zadržao komandu nad jedinicom?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da li možete da ponovite pitanje. Nisam dobro razumio.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Kada je 10. diverzantski odred korišćen u nekim područjima Republike Srpske pod komandom neke druge brigade, ko bi u tim slučajevima imao kontrolu nad jedinicom?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Zavisi. Ako je Pelemiš bio tu, bio bi Pelemiš, ako nije bio Pelemiš, onda bi bio komandir te grupe i on bi bio u ... On bi bio u položaju komandanta 10. diverzantskog odreda.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li je odred pre jula 1995. godine učestvovao u nekim misijama u području zaštićene zone Srebrenice i ako jeste, s kojom svrhom?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Jeste, pokušavali su da likvidiraju Safeta, ovaj, Nasera Orića.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Koliko je bilo, otprilike, takvih misija?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Ja mislim dvije ili tri. Ne znam tačno. Ja znam za dvije.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li vi povezujete vreme napada na Srebrenicu sa Orićevim kretanjima, na neki način?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da. Ja sam to saznao posle, kada je Srebrenica pala, da je Naser Orić sa svojim ostalim podoficirima i oficirima bio na nekom sastanku u Tuzli. Ja to ne znam da li je to 100% istina, ali znam da je, čuo sam, vjerujem da je to tako bilo.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Pre nego što pređemo na napad na Srebrenicu, zanimaju me dva detalja. Paragraf 26. Vi ste primali platu u 10. diverzantskom odredu. Zna li ko je obezbeđivao novac za isplatu tih plata?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da, ja sam dobijao platu, a novac je obezbjeđivao, koliko je meni bilo poznato ... Sve prolazi preko Pelemiša i osobe koja je bila zadužena za pozadinu u našoj jedinici.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Paragraf 31 rezimea. Da li ste prilikom izvođenja operacija u Republici Srpskoj videli jedinice Vojske Jugoslavije i SDB u akciji?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Paragraf 33, došli smo do napada na Srebrenicu. Da li ste 10. jula ujutro primili naređenje da odete u Srebrenicu i ako jeste, odakle je stiglo to naređenje?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Pa, meni lično je saopštio komandir bijeljinskog voda Franc Kos, rekao da odemo kući, da uzmemo neki pribor za ličnu higijenu i odjeću i da se vratimo u kasarnu i da idemo na zadatak.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Dokazni predmet 514, tabulator 1. Ovo je karta koja se ne vidi baš jasno na ekranu, zbog razmere koja je korišćena. Pretresno veće ima primerak ovog dela karte. U donjem desnom uglu ove karte vidimo Zvornik u sredini i još okolna mesta prema Bijeljini. Gospodine Erdemoviću, hteo bih da se vrlo kratko osvrnete na sledeće. Vi ste, dakle, primili određena naređenja i instrukcije. Da li ste se shodno tome ukrkali u jedan autobus zajedno sa drugima iz vašeg voda, da biste se uputili prema Bratuncu, gde ste stigli negde oko 2.00 i gde ste se pridružili od 25-30 članova vlaseničkog voda?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Koja je vojna policija ovde bila prisutna, ako je uopšte bilo vojne policije?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da. Kad smo mi bili tu, kad smo došli s autobusom, tu su zaustavili ... U Bratuncu ... Barikade koje su bile korištene od strane vojne policije Vojske Republike Srpske. Ja mogu da kažem da je to pripadalo bratunačkoj brigadi, zato što se nalazila tu.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li ste se kasnije ukrkali na kamione i uputili prema Skelanima, pri čemu ste prošli kroz jedan kontrolni punkt UN (United Nations)?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li ste došli do južnih uzvišenja iznad Srebrenice te večeri, da li ste tamo prenoćili i da li vam se te noći pridružio Pelemiš?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li je 11. jula počeo napad na Srebrenicu?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da, na sam grad Srebrenicu, ali i prije toga su vođene oružane borbe, što sam ja mogao da zapazim.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li vam je išta rečeno kako treba da postupate prema civilima, tokom napada na Srebrenicu i, ako jeste, šta?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da. Ujutro 11. jula, Pelemiš nam je rekao da civile upućujemo na fudbalski stadion ... Da ne pucamo na civile.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Pretresno veće sada može da vidi na ekranu tabulator 2 dokaznog predmeta, gde se Srebrenica vidi pri dnu. Da li je vaša jedinica bila podjeljena u četiri grupe i ako jeste, ko je predvodio grupe? Da li možete da nam date imena vođa tih grupa?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da. Da bio je podeljen na četiri grupe: jedne grupe je bio Marko Boškić, jedne Franc Kos, jedne Zoran Malić i, sad ne znam tačno da li je jednu vodio Brano Gojković ili Lule? Sad ne mogu da se sjetim tačno.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li vam je Pelemiš rekao da su angažovane još neke jedinice i da li vam je rekao odakle su one stigle?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Ja mislim, ne sjećam se tačno, mislim da je rekao da ima jedinica iz Šehovića, Vlasenice, Milića, iz Bratunca, svih okolnih mjesta koja su bila oko Srebrenice.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ko je bio komandant Vukova s Drine?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Znam samo njegov nadimak. Zvali su ga "Legenda".

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Po vašem mišljenju, ko je bio vođa napada na Srebrenicu?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Vođa tog napada ... U početku sam ja mislio da će Pelemiš. Međutim, po onome što sam ja mogao da zaključim, Legenda je bio taj koji je vodio tu akciju.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li je bilo očekivano da vaša jedinica učestvuje u ovom napadu ili je to bilo, ipak, nešto neuobičajeno?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Ja mogu da kažem za sebe ... Iz bijeljinskog voda mi nikad nismo učestvovali u takvim akcijama.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Časni Sude, ja ovde neću ništa konkretno da govorim o geografiji područja oko Srebrenice. Optuženi to može da obradi, ako želi da pita svedoka o tome. Mene, naime, brine vreme. Sada je 9.55

i želeo bih da završim u 9.30. Paragraf 39. Da li je vaša jedinica krenula iz južnog dela grada, prema samom gradu?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

pevodioci: Mikrofon, gospodine Najs.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Sada na ekranu vidimo dokument pod tabulatorom 3, dokaznog predmeta 514. Treba da obratimo pažnju na ovaj konkretni dokument, na ono što je na njemu označeno slovima A, B i C. Na to će svedok kratko da se osvrne. Možda bismo trebali da dobijemo kopiju dokumenta i da je stavimo na grafoskop. To nije od ključne važnosti, ali je zanimljivo. Pitanje je da li je napad počeo negde oko 10.00 i da li ste do centra grada došli negde oko podneva?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U vreme kada je pokrenut napad, govorim o poziciji B, tabulator 3, da li je džamija još uvek bila čitava? Da li je u tom trenutku napadnuta? Da li je na njoj bila zastava i da li je zastava skinuta?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Ne. Kazao sam ... Nije skinuta sa te džamije. Zastava je skinuta sa džamije koja se nalazila južno, na samom ulazu u predgrađe Srebrenice.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Moja greška. Zahvaljujem se gospodinu Vespiju (Waespi). Takođe, želim da podsetim Pretresno veće da je gospodin Vespi danas sa nama i da je on primetio moju grešku. Možete li da nam kažete šta se dogodilo sa džamijom, ako se išta dogodilo, kao i sa drugim džamijama?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Kako ja mogu da vidim na ovoj slici, ta džamija, koja se nalazila, kako ja mogu da kažem, u centru grada, više ne postoji. Ja sad ne vidim ostale i ne mogu da kažem ništa za ostale.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li ste naišli na starije civile, grupu u kojoj je bilo oko 200 ljudi?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Ne. Ja mislim da je pitanje bilo, kad smo mi pričali o tom pitanju, šta ja mislim, otprilike, koliko je civila bilo u Srebrenici, što sam ja mogao da vidim. Tada sam je rekao da ih je možda bilo oko 200 i da su većinom bile starije osobe.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li vam je poznat pravac gde su se kretali, ako ste uopšte videli da se kreću?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Išli su ... Ako bi neko izišao iz kuće, bili su pozivani ... Svaka osoba je bila pozivana da izađe iz kuće, da ide ispred vojnika, da ne bi stradao, što su oni i radili. Išli su ispred nas. Mi smo ušli sa južne strane i išli su ispred nas prema centru grada, a onda su nastavljali dalje.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li znate u kom pravcu su se kretali?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Tada nisam znao. Sada znam da su išli u pravcu Potočara.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Koliko je, otprilike, srpskih vojnika učestvovalo u tom napadu?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Ne znam tačno. Mislim, mogu biti oko 500-700 vojnika. Ne znam tačno.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li ste naišli na bilo kakav otpor muslimanskih snaga?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Nije bilo jačeg otpora, samo nekoliko snajperskih pucnjeva. Nije bilo većeg otpora.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li je došlo do uništavanja kuća? Da li je bar jedna kuća uništena?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Možete li da nam kažete o tome detaljnije?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Kad smo sišli u grad, rekli su nam da, kada idemo naprijed da, pošto su sa brda iznad Srebrenice pucali ... Praga je korištena da otkloni bilo kakav otpor sa drugih brda. Da bi bilo primjećeno da je na nekog otvoren snajperski pucanj, rekli su nam da zapalimo nešto što ... Prvo blizu, da bismo mogli da označimo dokle smo stigli i tako je ta kuća zapaljena zato što je bila prva tu označena, da bi ta osoba pokazala gdje je bila.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li je dolazilo do pljačke?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ko je pljačkao i kakvu vrstu imovine?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Većinom posle, kad je zauzeta Srebrenica i lokalni Srbi, koji su većinom bili rođeni u Srebrenici, koji su izbjegli u Bratunac ili u Vlasenicu ili u Zvornik. Oni su uzimali televizore, video i šta ja znam.

TUŽILAC NAJS: Pre nego što pređemo na detalje koji su se dešavali za vreme napada, molim da pogledamo tabulator 4 dokaznog predmeta 514. To je video snimak. Mislim da transkript neće biti na raspolaganju na ekranu, tako da Pretresno veće može da pogleda transkript pod tabulatorom 4, a onda ću, posle toga, da postavim nekoliko pitanja svedoku.

(Video snimak)

(Kraj video snimka)

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Transkript može da se pogleda ukoliko nam budu potrebni neki detalji. Gospodine Erdemoviću, odgovorite nam da li je ovo vozilo Ujedinjenih nacija u jarku i da li vojnik nosi šlem Ujedinjenih nacija o svom pojasu i da li smo videli generala Mladića? Da li vi znate nešto posebno o ovom događaju, ili ne?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da, to je vozilo UN. Taj vojnik koji nosi tu kapu za pojasom i drži šljem UN u lijevoj ruci je osoba koja je pripadala mojoj jedinici i bio je vozač komandanta Pelemiša.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Koga još prepoznajete na ovom video snimku?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Prepoznao sam Mladića, prepoznao sam Živanovića i vidio sam osobu koja je bila vezista u mojoj jedinici.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Molim da pogledamo, vrlo kratko, tabulator 5. Koga prepoznajete na ovoj fotografiji pored Mladića, koji je u sredini fotografije? Da li prepoznajete još nekoga?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da. Krstića.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Tabulator 6. Ovde je čovek koji nosi u ruci šlem i beretku za pojasom.

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da, ne može se vidjeti jasno, ali da. To je to. To je ta osoba.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Na ovoj fotografiji koja je uzeta sa video snimka, da li se vide uobičajene uniforme ljudi koji su bili pripadnici vašeg odreda?
SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Koga vidimo?
SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Na ovoj slici vidimo tog vozača koji je bio u našoj jedinici, a koji je vozio komandanta Pelemiša. Njegov nadimak je bio "Cico".

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U redu. A uniforma koju on nosi, da li je to uniforma vašeg odreda?
SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da se vratimo, na trenutak, na tabulator 3. Pre-tresno veće može da pogleda kopiju te fotografije. Govorimo o događajima u Srebrenici. Tokom napredovanja srpskih snaga, da li je jedan čovek, kako vi procenjujete i da li ga je maltretirao pripadnik vaše grupe? Da li je Pelemiš naredio šta treba da uradi s tim čovekom?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Ta osoba je maltretirana. Nije je maltretirao ... Nijedna osoba iz naše jedinice, nego smo srele osobe koje su sišle sa okolnih brda, koje su pripadale, ne znam tačno, vlaseničkoj, šehovičkoj, bratunačkoj jedinici, ali Pelemiš jeste naredio jednom vojniku da ga ubije, znači, iz moje jedinice.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Kada je reč o ovom snimku koji je napravljen iz vazduha, a koji se nalazi u tabulatoru 3. Da li možete na njemu približno da pokažete gde je došlo do tog ubistva i kako?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: To ubistvo se desilo ovdje, a ta osoba, iz moje jedinice, je zaklala tu osobu.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li je Pelemiš vašoj grupi naredio da putem radija javite kad general Mladić i ostali stignu u grad? Govorim o paragrafu 46.

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U koje vreme je stigao Mladić i da li ste obavestili Pelemiša o tome?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da, Pelemiš je obavješten o tome. A Mladić je stigao u grad nedugo posle. Možda između 13.00 i 14.00 posle podne. Ne znam tačno.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Zahvalan sam gospodinu Vespiju što mi je pomogao da pojednostavim Pretresnom veću stvari. Molim vas da pogledamo tabulator 20. Čovjek koji je tog drugog čoveka, po naređenju Pelemiša, zaklao, da li se on vidi na ovoj drugoj fotografiji?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da. To je osoba broj 2.

TUŽILAC NAJS: Hvala. Vraćamo se na dolazak Mladića u grad. Molim vas da pogledamo tabulator 7. Reč je o delu tabulatora 7. Video snimak. Časni sude, videćete da je tabulator 7 jedna proširena verzija transkripta ovog video snimka. Mi ćemo da pogledamo samo poslednji deo. A to je u okviru transkripta strana 9, donji desni ugao.

(Video snimak)

Ratko Mladić: Alal vera. Jesu naši još naprijed? ...

Grupa vojnika: Jesu, jesu.

Osoba koja se ne vidi: Čist je grad. Možete komotno autoputem.

Ratko Mladić: Dobro, dobro, znam ja da može, neka ide on za mnom polako. Hajde Žile, hajde Žile, hajde Žile! Hajde Žile, Krstiću! Hajde Krle. Snimi mi onu zastavu. Makni tu zastavu dole da se ne vijori. Pobodi je dole. Stavi je na noge. Pravač Potočari, pravač Potočari! Bratunac. Nemojte se zaustavljati. Kreći ispred mene skroz. 'Ajde.

(Kraj video snimka)

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Molim da ovde na trenutak napravimo pauzu. Pretresno veće će da vidi da na dnu strane 8, tabulatora 7, Mladić čestita vojnicima i da jedan neidentifikovan glas kaže da je grad očišćen, može da se vozi kolima bez problema. Zatim se Krstić upućuje u Potočare, Bratunac, "nemojte da stojete pre Potočara". Mislim da je to taj pasus koji smo gledali, a sada možemo da nastavimo dalje. Na vrhu strane 9 je nastavak transkripta.

(Video snimak)

Ratko Mladić: Evo nas 11. jula 1995. godine u srpskoj Srebrenici. U oči još jednog velikoga praznika srpskoga, poklanjama srpskome narodu ovaj grad. I, napokon, došao je trenutak da se nakon bune protiv dahija Turcima osvjetimo na ovom prostoru.

(Kraj video snimka)

TUŽILAC NAJS – PITANJE: To je kraj snimka. Da li se na njemu vidi vreme kada je Mladić došao u Srebrenicu i da li je to onako kako se vi toga sećate?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ako pogledamo tabulator 8, reč je o fotografiji napravljenoj sa tog video snimka, da li vidimo neku zastavu koja leži ne zemlji, na nekim balvanima?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Kakva je to zastava i možete li da nam kažete išta o ljudima koji se vide na ovoj fotografiji?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: To je zastava sa polumjesecom i zvjezdom, a skinuta je sa prve džamije kad smo ulazili u grad. Na toj slici, sada ne može da se vidi jasno, ali na toj slici se nalazi nekoliko vojnika iz moje jedinice.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Možete li da nam kažete njihova imena?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Dragoljub Popović, Slavko Savanović i jedna osoba sa kojom ... Ja sam prije rekao da ne želim da kažem ime i to ostaje i danas.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Molim vas da pogledate tabulator 9 ovog dokaznog predmeta. Čovek se ne vidi dobro na fotografiji, ali možete li da nam kažete ko je to?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: To je Živanović, general Živanović. On je bio komandant Drinskog korpusa.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Tabulator 10. Možete li da nam kažete ko se vidi na ovoj fotografiji?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Na ovoj fotografiji se vidi komandant moje jedinice, poručnik Milorad Pelemiš.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li je on čovek levo ili desno na fotografiji?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: On je desnoj strani ... (*nerazumljivo*)

...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: A sada želim da pređemo na period od 12. do 15. jula. Da li ste 12. jula dobili naređenje da napustite Srebrenicu, ali da idete, ne u pravcu Bijeljine, već Vlasenice i da li ste 13. jula saznali da treba da idete na sahranu u Trebinje, koje je prilično daleko odatle, da ste tamo stigli 14. jula, a onda se vratili u Vlasenicu 15. jula ujutro?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li je vas je Brano Gojković 16. jula obavestio o novim naređenjima?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Kuda ste trebali da idete i šta vam je rečeno u vezi sa vašim dužnostima u toj ranoj fazi?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Konkretno rečeno, Brano Gojković je rekao samo da je Pelemiš rekao da idemo u akciju. Tada nije objasnio u čemu se ta akcija ... I o čemu se ... I šta će biti zadatak

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Kuda ste otišli?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Otišli smo iz te kuće u kojoj, u kojoj je bio Stacioniran vlasenički vod, u pravcu Zvornika.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Tabulator 11. Šta se vidi na ovom snimku?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Na ovom snimku se vidi ... Zgrade i prijavnica pred kojom smo se mi zaustavili s vozilom. Brano Gojković i vozač Aleksandar Cvetković su ušli u tu prijavnicu i nedugo zatim su izašli iz te prijavnice sa potpukovnikom i dvojicom vojnih policajaca.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Šta ste vi uradili kada su se vratili do vašeg vozila? Kuda ste posle toga otišli?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Kada su se oni vratili iz ... Kada su izašli sa tim potpukovnikom i dvojicom vojnih policajaca, rekli su da sjednemo u

vozilo i da ćemo da pratimo vozilo u kome se nalazio taj potpukovnik i dvojica vojnih policajaca. I njihovo vozilo je bilo maslinasto-zelene boje i imalo je tablice Vojske Republike Srpske i marka vozila je bila "Opel kadet".

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Kasnije ste otkrili da ste došli na ovu ekonomiju koja se vidi na tabulatoru 12 dokaznog predmeta 514, je li to tačno?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ako se samo na trenutak vratimo na tabulator 1, možete li da nam kažete koje slovo na ovoj karti pokazuje gde se nalazila ta ekonomija?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: B.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Dakle, pređena je velika udaljenost od Srebrenice, a otkrićemo da u autobusi dolazili iz Srebrenice. Šta se dogodilo kada ste došli na ekonomiju?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Kada sam došao na tu farmu, tu je bilo nekoliko osoba u uniformama Vojske Republike Srpske i tad je taj potpukovnik naredio tim osobama da napuste farmu i naredio da ostane jedan stražar koji je bio tu stražar, kako sam ja mogao da pretpostavim. I tad je Brano rekao šta će se desiti tog dana.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Možete li da nam objasniti šta vam jer rekao?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Brano je rekao da će početi da dolaze autobusi sa civilima iz Srebrenice.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Šta je trebalo da uradite ljudima koji će doći autobusima?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Trebali su da budu strijeljani.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ko je bio sa vama u odredu?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Sa mnom je bio Franc Kos, Marko Boškić, Goronja Zoran, Stanko Savanović, Brano Gojković, Aleksandar Cvetković, Golijan Zoran ... Golijan Vlastimir ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li je sa vama bio bilo ko sa oznakom vojne policije i, ako jeste, da li ste mogli da procenite iz kog je područja došao?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Pa, bila su ta dvojica vojnih policajaca koja su došla tad sa tim potpukovnikom, kako sam ja mogao da procijenim i trebali da budu po formaciji iz Drinskog korpusa ... Vojni policajci iz Drinskog korpusa.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Možete li ukratko da nam opišete kako je izgledao potpukovnik?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Bio je visok, krupan, negdje oko, možda, 190 centimetara. Imao je krupno lice, krupan glas, imao je zaliske na glavi, kosa mu je bila, nije bila skroz sijeda, ali je bila prosijeda i bio je starosti između 40 i 50 godina, kako sam ja mogao da pretpostavim.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Već ste nam na početku vašeg svedočenja rekli da ste učestvovali u tim streljanjima. Na to ćemo da se vratimo za par trenutaka. Ali da li je taj potpukovnik ostao za vreme streljanja ili nije?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Nije, on je otišao.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li ste vi išta prigovorili, kada ste čuli kakvo je naređenje?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da. Ne samo ja, još dvije osobe iz moje jedinice su potijegle to pitanje zašto se to radi. Ja, osobno, nisam mogao da shvatim zašto se to dešava. Nisam mogao da vjerujem.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Kakva je bila reakcija na vaš prigovor?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Brano Gojković je rekao: "Stani ti u stroj tamo s njima i daj njima svoju pušku, pa ćeš da vidiš da li će oni da pucaju u tebe", i tako ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li se sećate kada je, otprilike, stigao prvi autobus?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Možda oko 10.00 ujutro. Između 10.00 i 11.00. Ne znam. Ne mogu da se sjetim tačno.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li je u autobusu bilo stražara i ako jeste, ko su bili ti stražari?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da. U autobusu su bila, koliko sam ja mogao da zapazim, ne znam sad da li su u svakom autobusu bila, ali su bila dva vojna policajca.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: A koliko je ukupno bilo ljudi na terenu, naoružanih i spremnih da izvrše egzekuciju nad ljudima, koji su dolazili autobusima?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Bilo je osam osoba sa oružjem. Bili su pripadnici moje jedinice, a posle su došli pripadnici bratunačke jedinice.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da krenemo od početka. Da li je ljudima naređeno da izađu iz autobusa, odnosno, da li su ih izvodili iz autobusa u grupama od 10?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Možete li da nam pokažete na fotografiji, a možda možemo da stavimo kopiju fotografije na grafoskop, gde su oni, otprilike, streljani?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Strijeljani su na ovom polju, ispod farme.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Nakon što je prvih 10 streljano, da li je sledećih 10 izvedeno iz autobusa, postrojeno i streljano?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: I dalje se tako nastavljalo za taj autobus i ostale autobuse koji su dolazili na ekonomiju, je l' tako?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li je vaša grupa streljala tako što je kretala sa jednog kraja tog polja i kretala se prema ekonomiji?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li se u jednom trenutku počelo sa upotrebom mitrljeza i da li se pokazalo da to nije efikano jer su ljudi ostajali unakaženi, ali nisu bili ubijeni, pa ih je trebalo dokrajčiti pištoljima?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li su prvim žrtvama iz prvog autobusa vezane oči i ruke, a kasnije se ustanovilo da ljudi koji dolaze sledećim autobusima nemaju vezane ruke?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da, koliko ja mogu da se sjetim ... Koliko se sjećam.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li su ti ljudi koji nisu imali vezane ruke, morali nešto da urade sa svojim ličnim kartama?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da, bilo im je naređeno da izvade sve što su imali u džepovima od dokumenata i da bace u ugao garaže.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Doći ću kasnije na ukupan broj autobusa, ali možete li da nam kažete da li je bilo koja osoba, koja će kasnije biti pogubljena, pružala bilo kakav otpor?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Ja mislim samo da je jedna osoba tu ... Kad su došli iz Bratunca ... Da je pokušala da pruži otpor.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Sada ću da se pozabavim dolaskom ljudi iz Bratunca. U koje vreme su oni došli?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Ne znam tačno, možda između 14.00 i 15.00. Ne znam, ne mogu da se sjetim ... Tačno ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Jesu li oni od vas preuzeli streljanje ili su oni streljali zajedno sa vama?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Preuzeli su.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li su postupno išli poljem ili su ubijali po celom polju?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Oni su ubijali ljude ... Prvo su ih maltretirali, nekoliko od tih osoba, zato što su ih prepoznavali i posle su ih ubijali po čitavom polju.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li su u vreme, kada je taj čovek pružao otpor, došli ljudi iz Bratunca? I on je ubijen, je li tako?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Paragraf 65. Da li vam je jedan čovjek rekao da je on pomogao Srbima da izađu iz Srebrenice i dao jedan komad papira na kome su bili relevantni telefonski brojevi i to sve ispričao Brani Gojkoviću.

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da. On ... To je on ispričao meni.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Šta je Brana Gojković uradio s tim čovekom?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Ja sam pokušavao da spasem tog čovjeka, međutim, Brano Gojković je rekao: "Neću nikakvih svjedoka".

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li su sve žrtve bili muškarci?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Koliko su bili stari i kakvu su odeću nosili?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Imali su civilnu odeću. Bili su civili između, možda, 18 i 60 godina.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Već ste nam dali procenu ukupnog broja ubijenih na početku vašeg iskaza. Sada me zanima da li su vam išta rekli o tome kako će njihova tela da se uklone i sahrane?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Ta osoba koja je bio stražar tu na farmi ... Da će biti sahranjeni ... Da će se rupa iskopati i da će se zakopati na ovom polju ispod garaže.

TUŽILAC NAJS: Časni Sude, vidim koliko je sati. Ja nisam završio tokom ovog prvog dela i potrošio sam nekih sat i dvadeset minuta. Mislim da mi treba još deset minuta.

SUDIJA MEJ: U redu, mi ćemo onda sada da napravimo pauzu. Gospodine Erdemoviću, molim vas da imate na umu da ni sa kim ne razgovarate za vreme pauze o vašem iskazu, sve dok se on ne završi. Ovo se, takođe, odnosi i na članove Tužilaštva. Molim sekretara da priđe Pretresnom veću.

(Pretresno veće se savetuje)

SUDIJA MEJ: Pauza od 20 minuta.

(pauza)

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospodine Najs.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Kada je poslednji autobus stigao i kada su svi ljudi iz autobusa likvidirani, da li ste ponovo videli potpukovnika?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Kakva naređenja vam je dao?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Dao je upute Brani da ... Rekao je da se u tom mjestu, Pilice, nalazi 500 osoba iz Srebrenice, da pokušavaju da provale vrata i da izađu napolje ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Kakva je bila vaša reakcija?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Mi smo rekli da ... Ja sam rekao da ja to više neću da radim i da ne mogu više to da radim. U tome su nas podržale neke osobe iz moje jedinice tako da mi nismo išli da uradimo to u domu u Pilicama, međutim, osobe iz Bratunca su otišle i uradile to.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Vratimo se na dokument pod tabulatorom broj 1 dokaznog predmeta 514. Da li pri vrhu ove stranice vidimo Pilicu, mesto u blizini farme?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Jeste, pod slovom "A".

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Hvala. A sad vas molim da pogledamo dokument pod tabulatorom 15. Iako vi niste otišli da uradite ono što je ovaj potpukovnik tražio, vi ste, ipak, otišli u to mesto i sačekali dok ljudi iz Bratunca nisu obavili ono što je traženo od vas, odnosno, bar je izgledalo da su oni uradili ono što je od njih traženo.

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da, Brano je rekao da je potpukovnik rekao da mi odemo u kafanu koja se nalazila u tom mjestu Pilice. Ta kafana se nalazila preko puta tog kulturnog doma u tom mjestu Pilice, gdje su se nalazile te osobe iz Srebrenice, zatvorene.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Kafana se vidi na levoj strani tabulatora 15, dom u Pilici na desnoj, zatim imamo i prednji pogled na dom u Pilicama, na tabulatoru 16, sliku iz vazduha na kojoj se ponovo vidi kafana u pravcu doma u Pilicama, na tabulatoru 17, je li tako?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Kada ste tamo otišli, da li ste videli tela kako leže na zemlji ispred doma u Pilicama?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da, vidio sam nekoliko tijela. Ležala su ispred doma, ispred tog doma.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Šta ste čuli sa mesta gde ste vi stajali s druge strane puta, šta su ljudi iz Bratunca radili u tom trenutku?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Čuo sam ... Još dok su ti ljudi iz Bratunca bili dolje na farmi, čula se pucnjava, automatska pucnjava. Posle sam isto čuo pucnjavu i nekoliko ručnih granata. Eksplozija se čula, što sam ja mogao da zaključim da su bile eksplozije koje nastaju od ručnih granata.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Dok se sve ovo događalo, koliko je normalan odnosno nenormalan život izgledao u tom trenutku, u tom kraju, u Pilicama. Da li je bilo ljudi na okolnim imanjima? Opišite nam, molim vas, kako je to izgledalo?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Ja mislim da su te osobe, ti stanovnici Pilica znali šta se dešava, po onome što sam ja mogao da zaključim. Bilo je osoba na ulicama isto. Ispred tog doma je bio punkt civilne policije i oni su mogli sve to da vide. Mislim da nije ... Nisam primetio ništa nenormalno osim toga što se događalo sa tim osobama koje su ubijene tog dana.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Možete li da nam kažete koliko je ljudi ubijeno u domu, u Pilicama, tog dana?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Pa, ja samo sam čuo šta je taj potpukovnik rekao, da je bilo oko 500 osoba. Sad ja ne znam koliko je bilo ljudi.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Kada je sve bilo gotovo, da li ste išta čuli da li je bilo reči o ljudima koji su, eventualno, preživeli?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Kad su ti iz Bratunca došli, vratili se nazad, taj potpukovnik je pričao s njima i pričao je sa nekima, isto, iz moje jedinice i onda je rekao: "Ako je neko preživio, preživio je". I tada sam saznao, čuo sam da su ovi iz Bratunca rekli da je bila jedna ženska osoba kojoj je brat bio zatvoren u tom domu i ona nije htjela da se odvoji od svog brata. Ja to ne znam koliko je to istina, al' sam tako čuo ... Koja je, isto, ubijena.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Tabulator 13, dokazni predmet 514. Da li ovde vidimo žene okupljene u Potočarima koje su došle s onog mesta odakle ste videli da se ljudi kreću u trenutku preuzimanja Srebrenice?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Ja nisam ... Samo mogu da kažem za ovu sliku da ja pretpostavljam da su to, da je to u Potočarima, ja to nisam vidio. Ja ne znam tačno da li je to u Potočarima i ne mogu da znam da li su to ti civili koje sam ja vidio, a vidim da su civili. Pretpostavljam da su u Potočarima, pretpostavljam, ne mogu ništa da kažem. Prepoznajem jednu

osobu koja se ne vidi tu, koja je na lijevoj strani. Ta osoba je učestvovala u tom strijeljanju na toj farmi i on je, kako je meni poznato, on je bio stanovnik Srebrenice prije rata. Mislim da je rođen u Srebrenici, onda je izbjegao u Bratunac.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li je on jedan od onih koji je došao iz Bratunca i koji su streljanje preuzeli od vas?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li je on bio, takođe, jedan od onih koji su odgovarali na naredbe koje je izdavao ovaj potpukovnik u domu u Pilicama?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Paragrah 79. Da li ste kasnije, u avgustu 1995. godine, ranjeni i da li ste završili u Vojnoj bolnici u Beogradu, gde ste videli još neke pripadnike VRS iz Bijeljine?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li je u krevetu do vas bio čovek koji je rekao da je radio za SDB Srbije?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Pa, on to meni nije lično rekao, ali je pričao da je on to bio. Bio je pripadnik jedinice koja je pripadala Službi državne bezbjednosti Republike Srbije.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li je išta rekao o eventualnom angažmanu srbijanskog MUP u Srebrenici?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: On je pričao da je, navodno, bio u Srebrenici, da je njegova jedinica bila u Srebrenici, kako su zauzeli Srebrenicu i to.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: A njegova jedinica je bila jedinica MUP-a Srbije, prema vašem shvatanju, je li tako?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da. On je bio pripadnik jedinice koja je pripadala MUP-u Srbije.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Recite nam u nekoliko rečenica, prema kojoj su proceduri vojnici VRS, kao vi, mogli da se leče u Beogradu?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Prema onome što ja znam, ja sam ranjen u noći, ne znam tačno, oko 20. jula. Zadobio sam teške posledice. Bolnica u Bijeljini nije imala sredstava da mi pomogne i ja sam prebačen u vojnu bolnicu u Beograd.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: A sada ću da vas zamolim da pogledamo jedan kratak video snimak jedne svečanosti. Tabulator 19.

(Video snimak)

Radislav Krstić: Srpski junaci, dozvolite mi da vas u ime pripadnika Drinskog korpusa, lično i u ime komandanta Glavnoga štaba pozdravim i da vam čestitam dan formiranja jedinice.

Vojnici: Hvala

Radislav Krstić: Vi ste svojim dosadašnjim aktivnostima pokazali kako treba da se bori vojnik Vojske Republike Srpske. Sve zadatke ste, do sada, veoma uspješno izvršili, bez gubitaka, što je posebna vrijednost. U situaciji smo kada ...

(Kraj video snimka)

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Časni Sude, to bi bilo sve. Videćete ostatak transkripta trake ovog snimka pod tabulatorom 23. Gospodine Erdemoviću, da li ste bili prisutni na ovoj svečanosti?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Kada je o vama reč, šta se dogodilo s vama i s komandnirom voda?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Ja nisam tada bio u stroju, ali sam sedio sa strane zato što sam tada bio teško ranjen i nisam mogao da stojim. A tada su pojedini ... Meni je dat čin rezervnog vodnika, Francu Kosu koji je bio komandir biljeljinskog voda, je dobio čin rezervnog potporučnika, ja mislim i još nekoliko osoba za koje ja ne mogu da se sjetim ... I to je bila godišnjica jedinice.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Videli smo dokument pod tabulatorom 20. Samo me oznaka pod brojem 1. Ko je to? Oznaku pod 2 smo već videli?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: To je Franc Kos, komandir biljeljinskog voda.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Hvala. Koji je unapređen, kao što ste nam objasnili. Vidimo sada broj 2. To je čovek koji je nekoga zaklao jer mu je tako rečeno. Kako se on zove?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: On se zove Zoran. Ne znam mu prezime, al' po nadimku je Maljić i on je pripadao vlaseničkom vodu.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Hteo bih da pogledamo još dva dokumenta. Tabulator 22 ili je to 21. Pretresno veće ima ovaj dokument na engleskom, a mi sada gledamo original. Objasnite nam, šta je ovo?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: To je potvrda da sam ja mogao da pređem u Saveznu Republiku Jugoslaviju u periodu 20. februara 1996. godine.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Vidimo da je Mladić potpisao.

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Sledeći tabulator je 22. To je jedan ugovor gde vidimo vaše ime, čin, zadatke. To je, naime, ugovor o prijemu u Vojsku Republike Srpske. Ponovo vidimo Mladićev potpis, a datum za početak vaše službe je februar 1995. godine, što se ne poklapa sa vašim sećanjem. Možete li da nam objasnite zašto je datirano na tek februar 1995. godine?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Ne mogu da objasnim zato što mi nije objašnjeno zašto je datum tad.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Drugi potpis, pri dnu dokumenta je, ja mislim, Pelemišev, je li tako?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Hvala. Postaviću još dva pitanja da bih raščistio nešto što sam propustio. Videli smo snimak na kome se vidi vozilo UN kako se izvlači iz jarka i to od strane ljudi iz vašeg odreda i Mladića koji je tu bio prisutan. Da li znate koliko je drugih vozila UN konfiskovano od strane pripadnika VRS za vreme zauzimanja Srebrenice?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: A da li vam je poznato da je bilo još takvih slučajeva ili, jednostavno, ne znate ništa o tome?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Ne bih želio da ništa pretpostavljam.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Drugo pitanje. Opisali ste nam neko specijalno naoružanje koje je Pelemiš vozilom dovezao iz Srbije, a koje je bilo namenjeno vašem odredu. Prvo pitanje od dva je: možete li da nam kažete o kom se konkretno tipu naoružanja radi?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Donosio je "Uzi" (Uzi) koji je, ja mislim, izraelske proizvodnje, Heklere (Heckler & Koh), Remington snajper (Remington), Sarovka (SAR Rifle), koja je donešena prije. Korišćene su specijalne strijele sa infracrvenim zracima, takođe, rusko naoružanje koje je bilo malokalibarsko.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: I poslednje pitanje: da li je jedno od ovih oružja imalo serijski broj ili možda neke druge oznake na osnovu kojih bi moglo da se zaključi odakle stiže i kojim snagama pripadaju?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Ja ne znam tačno, ali mislim da je svo to naoružanje imalo, odakle ... Gdje su proizvedena i imali su svoj serijski broj.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ne zanima me toliko gde je oružje proizvedeno već da li se moglo zaključiti kojoj vojsci je to oružje pripadalo, ako je moglo tako nešto da se zaključi, ako je bilo takvih oznaka?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC NAJS: U redu, hvala lepo. A, sada će da vam se postavljaju još neka pitanja

SUDIJA MEJ: Gospodine Miloševiću, izvolite.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: OPTUŽENI MILOŠEVIĆ

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodine Erdemoviću, u vezi sa ovim događajima o kojima vi svedočite, ako sam vas ja dobro razumeo, vi ste za vreme napada na Srebrenicu, sve vreme bili u Srebrenici, je l' tako?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Ne, ja sam bio u Srebrenici od 10.00 do 12. 00.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To je, valjda, vreme kada se taj napad događao?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kasnije ste bili u ovim događajima za koje ste i sami rekli da su neverovatni. Negde od 16, je l' tako?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Recite mi, molim vas, da li ste u vreme napada ili u vreme tih događaja koje kasnije opisujete, mogli da vidite ili čujete za postojanje bilo koga iz Srbije u tim događajima?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Ja nisam mogao da vidim nikoga ko je po nečemu, što bih ja mogao da kažem, da je bio iz Srbije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, sad mi recite, molim vas, shvatio sam iz glavnog ispitivanja da ste vi neko vreme bili u Vojsci Bosne i Hercegovine Alije Izetbegovića, pre nego što ste pristupili Vojski Republike Srpske, a onda jedno vreme bili u HVO, je l' tako? Kojim redosledom se to sve događalo? Prvo ste bili ste u JNA dok je bila JNA?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa ste prešli u vojsku Alije Izetbegovića, je l' tako?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa ste onda neko kratko vreme bili, opet, u hrvatskoj vojsci?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Je l' tako? Pa ste onda prestali da budete i u hrvatskoj vojsci, pa ste prešli u Vojsku Republike Srpske?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

SUDIJA MEJ: Moram da vas podsetim da se ne preklapate. Gospodine Erdemoviću, molim vas da imate na umu njegov mikrofon. Naime, čekajte dok se on ugasi, pa onda počnite da odgovarate. Izvolite, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Sada mi recite, molim vas, prema podacima koje ja imam, a maločas smo, upravo, videli jedan dokument u kome se vidi da ste vi prešli na teritoriju Jugoslavije. Kako sam ja zabeležio

ovde gledajući na ekran, dokument je izdat 26. februara 1996. godine, je l' tako? Kog ste datuma vi prešli na teritoriju Jugoslavije?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Ja mislim da je tog datuma.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle tada kad vam je izdat taj dokument, video sam tamo piše nešto službeni put i tako dalje.

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Tog istog datuma ste prešli na teritoriju Jugoslavije.

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Ja mislim da sam istog datuma ili možda dan kasnije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Možda dan kasnije. Prema podacima koje ja ovde imam, vi ste već posle nekih desetak dana uhapšeni na teritoriji Jugoslavije, je l' tako?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodine Erdemoviću, ja ovde imam dokument, zvanični, koji nosi naziv "Krivična prijava", na kojoj piše: "protiv Erdemović Viktora Dražena, rođen" i tako dalje, "Donja Dragunja, SO Tuzla", je l' tako? To su vaši podaci? "Po nacionalnosti Hrvat, otac jednog deteta, po zanimanju bravar, bez zaposlenja, sa prebivalištem u Bijeljini, ulica Radojke Lakić broj 144, koji je u pritvoru od 3. marta 1996. godine, je l' tako? Dakle, vi ste bili uhapšeni od 3. marta 1996. godine.

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da, koliko ja mogu da se sjetim.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Piše ovde od 22.00. A onda kaže "zbog osnovane sumnje da je dana 20. jula 1995. godine u selu Pillice, na putu između Zvornika i Bijeljine, kao pripadnik 10. diverzantskog odreda Vojske Republike Srpske u okviru oružanog sukoba na teritoriji bivše Bosne i Hercegovine, zajedno sa sedmoricom pripadnika Vojske Republike Srpske, izvršio ubistva nad civilnim stanovništvom, tako što su u periodu od 10.30 do 16.00 ubili oko 1.200 građana muslimanske nacionalnosti iz vatrenog oružja, koja su prethodno dovožena autobusima na mesto izvršenja, pri čemu je prijavljeni lično lišio života oko stotinak neidentifikovanih ljudi, pucajući iz automatske puške M 70A jedinačnom paljbom, te je time izvršio

krivično delo ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142, stav 1 Krivičnog zakonika Jugoslavije". Je li tako, gospodine Erdemoviću?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, samo nekoliko dana pošto ste stupili na tlo Jugoslavije, vi ste uhapšeni upravo zbog ovoga o čemu svedočite, a u obrazloženju se pominju sedmorica: Gojković Brana, Savanović Stanko, Grolija Zoran, Golijan Vlastimir, Baškić Marko, Kos Franc i Cvetković Aleksandar, je l' tako?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, to je ono o čemu vi ovde svedočite.

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I ovde se pominje, kako vi kažete, vama nepoznati potpukovnik vojne policije Vojske Republike Srpske i da ste otišli u selo Pilice, Zvornik, Bijeljina i onda se opisuje, otprilike, ovo što ste sada ovde govorili, je l' tako?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A poznato vam je, nadam se, da vam je tada po ovoj krivičnoj prijavi od strane nadležnih sudskih organa Srbije, pošto je javni tužilac podneo krivične prijave, određen pritvor, je l' tako?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Mej (May), ovu krivičnu prijavu nemate. Ona nosi datum 6. mart 1996. godine, u njoj se pominje da je uhapšen 3. marta, dakle, nekih desetak dana pošto je prešao u Srbiju, pa molim da se uvede kao dokazni predmet, a ovaj ...

SUDIJA MEJ: Dajte da svedok identifikuje taj dokument. Pokažite ga svedoku, a onda ćemo mi da ga uvrstimo u spis.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ja sam pročitao to iz izjave. Svedok je potvrdio da je to tačno.

SUDIJA MEJ: Da, ali dajte mu da ga pogleda.

SVEDOK ERDEMOVIĆ: Ja samo moram da kažem da taj dokumenat meni nikada nije pokazan i da ga ja nisam potpisao.

SUDIJA MEJ: U redu. Molim vas da dobijemo sledeći broj dokaznog predmeta.

sekretar: To je dokazni predmet Odbrane 169.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: I krivičnu prijavu ne potpisuje onaj protiv koga se ona podnosi. Inače, ovde imam, u vezi sa ovim pitanjem koje sam vam postavio, s obzirom da je javni tužilac pokrenuo istragu, pretpostavljam da vam je to dostavljeno? Ovo ima, gospodine Mej, suprotna strana. To nosi broj ERN 00399959, prva stranica, pa, onda, sledeći broj dalje, to je Okružno javno Tužilaštvo u Novom Sadu, 8. marta 1996. godine, dakle, dva dana posle ove krivične prijave i tu je zahtev za sprovođenje istrage protiv Dražena Erdemovića i, pod 2: protiv Radoslava Kremenovića. I tu se isto pominje da su ubili oko 1.200 građana muslimanske nacionalnosti iz vatrenog oružja i počinili ratni zločin u skladu sa krivičnim zakonom. Molim da se i ovo uvede kao dokazni predmet.

SUDIJA MEJ: Dajte da svedok vidi dokument.

TUŽILAC NAJS: Svedoku je pokazana kopija originala.

SUDIJA MEJ: Onda dajte optuženom kopiju. Gospodine Erdemoviću, da li želite nešto da kažete o tom dokumentu?

SVEDOK ERDEMOVIĆ: Želim samo da kažem da ima nekoliko datuma koji nisu tačni.

SUDIJA MEJ: U redu. Molim sledeći broj dokaznog predmeta.

sekretar: Dokazni predmet Odbrane 170.

SUDIJA KVON: Koji je naslov tog dokumenta, gospodine Miloševiću? Ili, gospodine Erdemoviću, možda vi možete da mi kažete? Šta piše u zaglavlju tog dokumenta?

SVEDOK ERDEMOVIĆ: Piše da je to zahtjev za sprovođenje istrage protiv mene i osobe koja je bila u mojoj jedinici. On je bio zamjenik komandanta u mojoj jedinici. Njegovo ime je Kremenović Radoslav.

SUDIJA KVON: Hvala, mi već imamo prevod na engleski.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To je uobičajeni postupak: prvo imamo krivičnu prijavu policije, pa onda zahtev za sprovođenje istrage javnog tužioca. Međutim, vama, gospodine Erdemoviću, nisu sudili jugoslovenski sudovi za ovo delo, već je tražena vaša ekstradicija. To znate, je l' tako?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Tako ste vi došli ovde i ovde vam je suđeno, je l' tako?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa upravo za to delo kako je opisano u krivičnoj prijavi i u zahtevu za sprovođenje istrage jugoslovenskih organa, je l' tako?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ste sami, koliko sam ja video iz ovih dokumenata, priznali da ste vi lično ubili oko stotinak ljudi, je l' tako?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: ... Oko 1.200, kako piše u ovoj prijavi, vi ste maločas rekli "1000", je l' tako?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da, ja sam rekao između 1000 i 1200.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, da li je, dakle, nesporno da ste ovde za ubistvo preko hiljadu ljudi i za to što ste lično ubili oko sto ljudi, osuđeni na kaznu od pet godina, zatvora, je l' tako?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

SUDIJA MEJ: Pretresno veće ima dokumentaciju. Gospodine Najš, možda biste mogli da nam pomognete. Za kakvo krivično delo se tretirao ovaj optuženi, na kraju optužen i osuđen po tom delu?

TUŽILAC NAJS: To je član 3 Statuta: kršenje zakona i običaja ratovanja. Mislim da ovde nemamo optužnicu. Gospodin Vespi je predvide da bi trebali da imamo optužnicu i mogli bismo da vam je stavimo na raspolaganje.

SUDIJA MEJ: Da, treba da imamo kopiju optužnice. To treba da se uvede kao dokazni predmet.

TUŽILAC NAJS: Mi ćemo da nabavimo kopije, da bi mogle da se uvedu kao dokazni predmet.

SUDIJA MEJ: U redu, nabavićemo kopije. Možda ćemo sledećoj kopiji optužnice da damo broj tabulatora u okviru dokaznog predmeta 514.

sekretar: Dakle, dokazni predmet 514 tabulator 23.

SUDIJA MEJ: Ono šta brine Pretresno veće je način na koji se ovo iznelo. Ja nisam vidio optužnicu. Nema sumnje da je optužnica tu, da ćemo da vidimo kopiju. On se tereti za ratne zločine i ne pominje se konkretan broj, tu.

TUŽILAC NAJS: Mislim da ne.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Najs, u izjašnjavaњу i krivici, da li je pomenut neki konkretan broj?

TUŽILAC NAJS: Ja ću time da se pozabavim, ako je moguće, nakon sledeće pauze i mi ćemo to da nabavimo što je pre moguće.

SUDIJA MEJ: U redu, to mora da se pojasni.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodine Erdemoviću, dakle, gospodine Erdemoviću nije sporno da ste vi lično ubili 100 ljudi i učestvovali u ubistvu više od 1.000 ljudi, je l' tako?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Ja nikad nisam poricao da sam ja to uradio.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kao što smo čuli od gospodina Najsja, vi ste ovde bili optuženi za kršenje običaja rata, čak ne ni za ubistvo. Je l' tako, gospodine Erdemoviću?

SUDIJA MEJ: Ne znam da li svedok može da nam pomogne oko toga. Reč je o pravnim formulacijama. Mi možemo da uradimo sledeće. Nabavićemo optužnicu, već smo je dobili, ali ćemo da nabavimo sporazum o izjašnjavanju o krivici.

TUŽILAC NAJS: Već sad imam te dokumente pred sobom. Samo mi treba par trenutaka da prođem kroz njih i onda ću da ih predati.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ja mogu da nastavim i upravo o tome se radi, gospodine Mej, o jednom takvom apsurdnu da vi ovde izvodite svedoka ...

SUDIJA MEJ: Molim vas, nemojte da koristite takve reči. Pređite na pitanje. Koje je vaše pitanje za ovog svedoka?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Toliko je očigledno da ... Evo, i pitanje ću da postavim. Gospodine Erdemoviću, vi ste zaključili "sporazum o krivici" sa ovim, takozvanim, Tužilaštvom, je l' tako?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Ja sam zaključio sporazum. Taj sporazum je odobren od sudskog vijeća. Nije samo bio sporazum između mene i tužioca. Za taj sporazum su znali svi ... I sudije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: U to ne sumnjam da su znali ...

TUŽILAC NAJS: Časni Sude, mislim da će Pretresnom veću da pomogne ako vidi paragrafe 11 i 12, "Sporazuma o krivici". Mislim da je u njemu sažet stav svih strana na suđenju, ali da dokument treba da se pročita u celini.

SUDIJA MEJ: Samo trenutak dok ovo pročitamo. Da, sporazum koji ćemo da uvedemo u spis, za par trenutaka, kaže da je svedok priznao da je ubio, da je pucao i ubio, da je učestvovao sa ostalim pripadnicima svoje jedinice i vojnika iz druge jedinice u pucnjavi i ubijanju nenaoružanih muškaraca, Bošnjaka, da je rezultat tog streljan bila smrt stotina Muslimana muškaraca, civila, iako se priznaje da nije moguće, na osnovu dokaza, proceniti koliko osoba je on, u stvari, ubio. Čuo sam ono što ste vi izneli i čuo sam, takođe, svedočenje svedoka o brojevima o kojima je reč, a ovo sam pročitao da bi ušlo u zapisnik. Molim vas da dobijemo sledeći broj dokaznog predmeta.

sekretar: To je dokazni premet Tužilaštva 514, tabulator 24.

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodine Mej, vi ste citirali jedan deo ovog sporazuma, a ja bih samo da skrenem pažnju na deo sporazuma gde piše "Obaveze Tužilaštva", pa se kaže, "Tužilaštvo će odustati od alternativnog navoda optužnice" to je pod 16, tačka A, "odnosno tačke 1 zločina protiv čovečnosti, kažnjivo po članu 5(a) (ubistvo), Statuta Međunarodnog suda (Statute), pa će preložiti Pretresnom veću da odbaci tu tačku kad dođe do izricanja kazne." Dakle, u vašem sporazumu, gospodine Erdemoviću, ovo, takozvano, Tužilaštvo, iako ste vi rekli da ste ubili preko 100 ljudi, odustalo je od optužnice za ubistvo. Šta mislite, iz kojih razloga?

SUDIJA MEJ: Nije na njemu da to kaže. To je na Tužilaštvu da kaže.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, gospodine Mej, mislim da je i na vama, verovatno. Ovo je neverovatno da vi ovakvog svedoka ovde izvedete koji je po sporazumu ...

SUDIJA MEJ: Ne, molim vas da se ograničite na postavljanje pitanja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, gospodine Mej, ograničiću se na postavljanje pitanja, mada je gotovo suviše da se postavljaju. Vi ste čak naveli "da bi činjenice i tvrdnje navedene u paragrafima od 1 da 15 optužnice od 22. maja 1996. godine bile dokazane van svake razumne sumnje." Dakle, vi ste znali šta bi bilo dokazano, zar ne?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Ja ne razumijem o čemu vi govorite? Ne razumijem. Vi čitate samo dio nečega što ja ne mogu da razumijem.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Govorim o ovom sporazumu ...

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Taj sporazum je napravljen prije osam godina. Ja ne mogu da se sjetim šta je u tom sporazumu bili i, prije svega, ja sam imao advokata koji je tada bio prisutan.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa, ja citiram ovo iz sporazuma, "Dražen Erdemović, takođe, shvata da bi Tužilaštvo, da bi se on proglasio krivim za zločin protiv čovečnosti kažnjiv prema članu 5(a) (ubistvo),

Statuta međunarodnog suda, moralo da dokaže van svake sumnje sve niže navedene elemente" i tako dalje. Ja vam citiram vaš sporazum, dakle, sporazum koji ste napravili s Tužilaštvom. Je l' to tako ili nije? Vi ste znali šta bi bilo dokazano, a šta ne.

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Ja samo znam da je sve dokazano ono što sam ja rekao, gdje se desilo i šta, da je Tužilaštvo imalo sve dokaze i dokazalo. Ja nisam imao ništa više da kažem.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Recite mi koliko ste vi ukupno proveli u zatvoru za sve ovo za šta ste optuženi i osuđeni?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Ne mogu da se sjetim.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Niste proveli ni tih pet godina, je l' tako?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Ne, al' to nije bila odluka Tužilaštva da me pusti. Mogu da vam kažem da se Tužilaštvo protivilo tome da se ja pustim ranije iz zatvora, ali predsednik Suda tada, *judge* (sudija) Mekdonald (McDonald) je odlučio da mene pusti napolje ranije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Tužilaštvo se saglasilo da budete za 100 ubijenih ljudi kažnjeni kaznom od pet godina, je l' tako?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Ako tu piše tako, onda je tako.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa, dobro. Zar nije svakome jasno da ste za najmasovniju egzekuciju dobili pet godina samo pod uslovom da okrivite druge, je l' tako? Nije ovdje problem u svedočenju, već u laganju.

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Laganju o čemu?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa, u tome da je to urađeno po nekoj naredbi Glavnog štaba Vojske Republike Srpske. To je ono što vi tvrdite.

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Šta ja tvrdim? Šta ja znam? Da se organizuje tako nešto, naravno da su vlasti morale da znaju o tome. Moja jedinica ili mi, ili ja, nisam mogao objezbediti te autobuse i to sve što se dešavalo tih dana. Ja nisam nikoga ... To bi bilo svakom logično da shvati da je neko na velikom položaju iza toga ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: ... idemo na nešto drugo.

SUDIJA MEJ: Nismo dobili prevod toga. Molim vas da ponovite, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa, ja ne znam šta nije prevedeno? Pitao sam, "a šta je iza toga, onda, a šta je iza ovog sporazuma"? Koji je to, po vama, razlog bio da se vama oprostí krivica, ako ne ...

SUDIJA MEJ: On ne može na to da odgovori. Svedok ne može na to da odgovori.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Da li je ovaj sporazum između ovog, takozvanog, Tužilaštva i Dražena Erdemovića uvedeno kao dokazni predmet?

SUDIJA MEJ: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Onda ja ne moram da ga prilažem. Dobro.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ: Časne sudije, bojim se da je ostalo nedorečeno, možda noje prevedeno ono što je, u stvari, pitano u unakrsnom ispitivanju: da li je on govorio uvek istinu o tome ko je izdao naredbu da se ovo uradi, da se ovo izvrši. Čini mi se da je to ostalo ...

SUDIJA MEJ: Da, to ćemo da pojasnimo. Gospodine Erdemović, da li ste nam rekli istinu danas, kad ste svedočili?

SVEDOK ERDEMOVIĆ: Da.

SUDIJA MEJ: Da li ste nam, konkretno, rekli istinu, onoliko koliko vi znate, u vezi s tim ko je naredio ova streljanja?

SVEDOK ERDEMOVIĆ: Ja sam uvijek govorio ko je meni naredio. Ja ne znam ko je mojim oficirima naredio to. Ja sam uvijek govorio za mog komandanta moje jedinice. I ko je meni tog dana naređivao na toj farmi. Ja nisam nikada spominjao nikakve druge osobe.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ: Opet nema prevoda.

SUDIJA MEJ: Ima sada. Da, gospodine Miloševiću. Izvolite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Ja sam shvatio iz onoga što ste vi ovde danas govorili, da je vama naređivao pripadnik vaše jedinice Brano Grujić, je l' tako?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Ne, nije tako. Zove se Brano Gojković.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ja sam pogrešio u zapisivanju imena. To je pripadnik vaše jedinice, je l' tako?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A vi tvrdite da je to njemu naredio neki neidentifikovani, kako vidim iz ove krivične prijave, potpukovnik Vojske Republike Srpske, za koga ne znate kako se zove, ko je i odakle je, osim što pretpostavljate, koliko vidim, da je on iz Drinskog korpusa, tako ste objasnili, je l' tako?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Jeste vi pripadali Drinskom korpusu?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Nismo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dolazi neki neidentifikovani pukovnik iz Drinskog korpusa da vam naredi da pobijete 1.000 ljudi, a vi izvršite to naređenje, je l' to hoćete da tvrdite? Da li neko normalan može to da poveruje?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Ja nisam rekao da on dolazi, nego su Brano i Aleksandar Cvetković, vjerovatno po Pelemiševom naređenju, otišli i našli tog potpukovnika u Zvorniku. Nije on došao nama, nego su Brano Gojković i Aleksandar Cvetković otišli u Zvornik u jednu prijavnicu i tu su ... Odatle su izašli sa tim potpukovnikom i dvojicom vojnih policajaca.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa, dobro, koliko shvatam, ova druga strana je pravdala javnosti ovu vašu kaznu od pet godina time da ste vi bili primorani da radite određene stvari, je l' tako?

SUDIJA MEJ: On ne može da govori za drugu stranu, kako vi nazivate Tužilaštvo. Nije na njemu da govori u ime Tužilaštva.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ste imali, sve vreme, i pristup medijima, informacijama, mogli ste da kažete kad ste uhapšeni u Jugoslaviji, je l' ste bili primorani ili niste bili primorani. Nisam to primetio u ovim dokumentima koje smo priložili.

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Ja sam uvijek rekao da mi je bilo naređeno da to uradim. Da mi to nije bilo naređeno, ja nikada ne bih povrijedio nikoga.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Samo da pogledamo ... Da prvo raščistimo nekoliko stvari. Kad ste pristupili Vojsci Republike Srpske, vi ste se prijavili u vojni odsek u Bijeljini, je l' tako?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I onda ste bili u tom 10. diverzantskom odredu za koji vi kažete da je bila jedinica koja je vršila izviđanja na položaju Vojske Armije Bosne i Hercegovine i na određene teritorije po dubini i po njihovim položajima, je l' tako?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I kakva je bila ta nacionalna struktura tog vašeg odreda, recite mi, pošto sam iz ovoga što ste vi ovde govorili, razumeo da je taj odred bio multinacionalni?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da. Na početku te jedinice su bili samo Hrvati, jedan Musliman, jedan Slovenac koji su ... Ti Hrvati su pomagali Srbima da pređu iz Tuzle pod kontrolu Vojske Republike Srpske. Posle, u oktobru mjesecu se jedinica proširuje, onda su toj jedinici pristupili i Srbi koji su dolazili iz svih krajeva Republike Srpske.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Dobro. Kad govorimo o ovim događajima, pošto ja ovde u ruci imam deo transkripta vašeg svedočenja, on nema ERN gospodine Mej. Piše predmet broj IT-9518R61, IT-955R61, ispituje gospodin Harmon (Harmon) ...

SUDIJA MEJ: Dajte nam broj stranice. Ako je reč o transkriptu, trebali biste da imate broj stranice. Možda su na vrhu, u gornjem desnom uglu, pa onda možete da nas uputite na broj stranice. Znači gornji desni ugao.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ne piše "transkript", jer ovo je prevod na srpski jezik, a ja želim da se vratim na neke stvari koje je gospodin Erdemović ovde tvrdio, da samo to citiram.

SUDIJA MEJ: Molim vas, pomozite nam. Koliko je daleko to u transkriptu?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Evo, ja imam ovde, ja imam ovde stranu 1, 2, 2 do 16, ali nigde gore nema ... Mogu da dam sekretaru Pretresnog veća da pogleda ... Pitaću za ove činjenice koje citiram odavde ...

SUDIJA MEJ: Dobro, ali svedoku treba dati priliku da vidi to što vi čitate. Možemo li da dobijemo transkript, molim vas?

TUŽILAC NAJS: Ja mislim da imam engleski transkript onoga o čemu govori optuženi, ali ako ne citira prvi dio, ja ne mogu da pronađem relevantan odlomak.

SUDIJA MEJ: Bitno je i da svedok dobije odlomak.

TUŽILAC NAJS: To je 5. jul 1996. godine. Dozvolite mi prvo da proverim da li govorimo o istom dokumentu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Tako je, pa onda ima pod 1, gospodin Harmon: "naš sledeći svedok je gospodin Erdemović". Pa onda piše, "pozvan Dražen Erdemović" i sad dalje, podnosi zakletvu, na sledećoj strani već postavljaju mu se neka pitanja, neću se na svemu tome zadržavati. Pitanje: "gospodine Erdemoviću, 10. jula da li je vaš odred primio naređenje da učestvuje u akciji bosanskih Srba protiv Srebrenice", odgovor: "da". "Kakva ste naređenja dobili?" Odgovor: "došli smo u kasarnu na redovan posao" i tako dalje. I sada ...

SUDIJA MEJ: Dobro, dajte da svedok ... Odnosno, imamo li primerak na BHS-u za svedoka?

TUŽILAC NAJS: Mislim da mu se upravo daje, ali ja nisam našao mesto gde se pominje 10. jul. A ne, jesam, evo ga.

SUDIJA MEJ: Na kojoj je to strani?

TUŽILAC NAJS: Na strani 26, ali paginacija ide unazad. Mogu ovo da stavim na grafoskop, ako će to da vam pomogne.

SUDIJA MEJ: Možda i neće. Vi ste govorili o 5. julu 1996. godine, ali ja imam datum 22. maja 2000. godine.

TUŽILAC NAJS: Ne, ja mislim da je to rasprava za određivanje kazne i datum je 5. jul 1996. godine. To je podnesak. On nema broj ERN, ali ima broj koji, inače, dobijaju podnesci, a oni idu unazad. Počinju na strani 29.

SUDIJA MEJ: Dobro, mislim da gubimo vreme. Koje je vaše pitanje, gospodine Miloševiću?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Evo, ja samo da citiram. Pitanje kaže, "da se malo vratimo nazad: da li ste dobili naređenje u vezi sa onim šta treba da radite sa civilima koje zateknete u Srebrenici". Odgovor, to je vaš odgovor: "rečeno nam je izričito da ne diramo civile". Je l' tako, gospodine Erdemoviću?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: "Ko vam je to rekao? To je rekao", vaš odgovor, "Milorad Pelemiš. Da li su izvršena ta naređenja u odnosu na ovog mladića kome je bilo oko 30 godina. Ne. Ponovo je taj poručnik Pelemiš naredio jednom čoveku da ubije tog čoveka. Kome je to naredio" i onda kažete da se taj zove Zoran. Međutim, pitanje se odnosi na ovo što stoji na ovoj strani malo pre. O tome ste govorili danas u glavnom svedočenju. Vi kažete da ste videli dvestotinak civila kad ste došli u grad, je l' tako? I da su to bili, uglavnom, stariji ljudi?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Ja sam rekao i danas sam rekao i uvijek sam govorio da smo naišli na civile koje smo mi upućivali da idu ispred nas, da ne bi stradali, da idu ispred nas na fudbalsko igralište u Srebrenici. Tako nam je rečeno da govorimo civilima.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Jesam ja to prečuo ili je pogrešno bilo ovde interpretirano, da ste rekli da ih je bilo oko dvestotinak? Jeste vi tako rekli?

SUDIJA MEJ: On je upravo to rekao, ako se dobro sećam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, upravo tako. E, sad, molim vas, vrlo me interesuje ovo, pošto ste ovde pokazivali sliku generala Mladića koga, inače, svako može da prepozna. Vi imate dalje, na sledećoj stranici tog istog transkripta: "Kasnije, tog istog jutra, gospodine Erdemoviću, da li ste imali prilike da vidite generala Mladića u Srebrenici." To je pitanje koje vam je postavljeno, ja čitam transkript. Vaš odgovor: "Da. Dobio sam naređenje od komandanta da se vratim na početak grada gde smo ušli i da tu čekam, ja i još dvojica prijatelja. Kad prođe general Mladić da javim poručniku Pelemišu da je prošao. Ja sam to i uradio, kad je prošao general Mladić. Dakle, vaš komandant vas je poslao na ulaz u grad samo da mu javite da li je prošao general Mladić ili ne, je l' tako?"

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Ne, to nije tačno. Ja sam rekao da je naš komandant poslao nas da oformimo punkt na drugom dijelu grada odakle smo mi ušli u grad i da tu ostanemo i da mu javimo kad bude prošao general Mladić, zbog osiguranja tog dijela grada.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To ne piše u ovom transkriptu, ja vas zato pitam jer želim da to razjasnim, jer vi kažete: "Dobio sam naređenje da se vratim na početak gde smo ušli i da javim poručniku Pelemišu kad prođe general Mladić, da je prošao. Ja sam to i uradio kad je prošao general Mladić." Dakle, "javili da je on prošao." Onda vam je postavljeno pitanje: "Da li je poručnik Pelemiš razgovarao sa Mladićem ili uradio bilo šta drugo u odnosu na generala Mladića?". A vi odgovarate: "Ja stvarno ne znam jer nisam prisustvovao kada su se oni sreli i da li su se uopšte sreli", kao što ste tu rekli. Dakle, u vezi s Mladićem vi ste samo imali da javite svom komandantu da je on prošao. Vi ne znate da li su se oni sreli uopšte, je l' tako?"

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Pa, tako je. Ja sam to uvijek i govorio.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I onda vas pita, na istoj strani: "Gospodine Erdemoviću, sad bih vam skrenuo pažnju na 16. juli i da vas upitam da li ste vi i drugi vojnici primili naređenje, da učestvujete u posebnom zadatku." Vi kažete: "Meni lično nije ništa preneto od tih naređenja, ali komandiru grupe, koji je tada komandovao, verovatno je izdato neko naređenje o tom zadatku." Govorite da ste naređenja dobijali od Brane Grujića, je l' tako?"

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Ne od Brane Grujića, Brane Gojkovića.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Izvinjavam se Brani Grujiću, ako postoji neki, ima mnogo imena sličnih. I recite mi kad je to počelo na farmi Pilica, 16. jula, u koliko sati? Kad su došli prvi autobusi po onome što vi svedočite?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Kolio sam ja mogao da procenim, ne znam, nisam gledao na sat. Ne sećam se da l' sam imao sat? To je moglo biti ujutro između 10.00 i 11.00.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Između 10.00 i 11.00?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I vi ste neprekidno ubijali do popodne, je l' tako?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Je l' mislite na mee lično ili na nas?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I na vas lično i na ostalih sedam koje ste nabrojali.

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da, dok nisu došli ovi iz Bratunca.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ovi iz Bratunca, kažete da su došli tek posle 14.00.

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači od 10.00 do 14.00 ste vi ubijali? Je l' to vi tvrdite?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: E sad me interesuje jedna stvar. To vam je na strani 12, to je ovo što ja imam kao transkript na strani koju citiram, kaže: "Koji je bio stav ostalih pripadnika koji su učestvovali u ubijanju?" Vi kažete da "stav većine ostalih pripadnika bio je skoro kao i moj, da ne treba to da se radi, da, šta ja znam, a pojedini su, tako rekoć i sa nekom osvetom to radili." Pa vas dalje pita: "Možete li nešto opširnije reći nešto o tome?" Vi kažete: "To je bio jedan čovek koji je, navodno, rekao da su, navodno, bosanski muslimani ubili njegovog brata i on je rekao da je ubio da je želeo osvetu i da je ubio taj dan 250 tih Muslimana iz Srebrenice." Recite mi sad, ovo ste vi rekli u ovom transkriptu, ovo što citiram, ja sam citirao od reči do reči onako kako vi kažete, je l' tako?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A je l' istina da je među vama ... Vi niste naveli da je u toj vašoj grupi od sedam bio bilo ko iz Srebrenice kome su Muslimani ubili brata?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Ta osoba nije bila iz Srebrenice. On je bio iz Bosanske Krajine, negde iz Bosanske Krajine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: On je bio iz vaše jedinice?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A on je ubijao iz osvete, po onome što vi kažete?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Tako je on govorio.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: ... da ubija iz osvete?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Ja ne mogu da razmišljam njegovom glavom, šta je on razmišljao u svojoj glavi, on je tako to govorio.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa dobro, ako vam je naređeno to da radite, kako se u to uklapa da ovaj kaže da ubija iz osvete što su mu ubili brata? Opredelite se šta je razlog da tako nešto bezumno se radi? Da li imate vi neko objašnjenje?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Nemam objašnjenje za to.

TUŽILAC NAJS: Časni sude, mislim da ova sugestija, što optuženi želi da utvrdi da je svedok, na neki način, nedosledan u svojim odgovorima je u potpunosti neosnovana, sudeći po pitanjima. Mislim da nije fer. Ne znam da li vi uopšte imate pasus koji optuženi citira?

SUDIJA MEJ: Ne, nemamo transkript.

TUŽILAC NAJS: Ja imam transkript i jednu kopiju. Možda bih to ga mogao da stavim na grafoskop?

SUDIJA MEJ: Da ga vidimo na grafoskopu.

TUŽILAC NAJS: Evo ovde možemo sada da vidimo na koji način je svedok došao do ovog odgovora, na koji se optuženi ovde poziva. Dakle: "Kakav je bio stav pripadnika vaše jedinice u odnosu na streljanje", onda svedok

odgovara: "Ja ne znam da li je to bilo isto što sam i ja osećao, da li se radilo o osveti." Zatim je postavljeno pitanje: "U vezi onih koji su se hvalili da su bili tamo i da su to učinili, možete li još nešto da kažete o tome ko je rekao da su pobijeni ti bosanski Muslimani"? Ovde je rečeno da je ubijen brat tog čoveka koji je imao 17 godina. Evo, na taj način se došlo do tog odgovora. Dakle, nema govora niokakvoj nedoslednosti.

SUDIJA MEJ: Da, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Pa ja upravo sam to i citirao. Ja ništa drugo nisam ni učinio, nego citirao transkript. Odgovor doslovce glasi: "To je bio jedan čovek koji je navodno pričao, tako je on rekao, da su, navodno, bosanski Muslimani ubili njegovog brata koji je imao 17 godina i on je rekao da je ubio, da je želeo osvetu i da je ubio taj dan 250 tih Muslimana iz Srebrenice." To vam je od ovoga gde piše odgovor ...

SUDIJA MEJ: Da, shvatili smo, u redu. Možemo i sami da pročitamo. Isključio sam vam mikrofona. Shvatili smo. Čuli smo obe strane, a sada ćemo da napravimo pauzu. Ipak, pre toga ću da pročitam jednu vrlo kratku odluku u odnosu na sledećeg svedoka Kolma Dojla (Colm Doyle). Naime, podnet je zahtev da deo njegove izjave bude usvojen prema pravilu 92bis. Mi to odobravamo. Svedok će da svedoči *viva voce* u odnosu na najznačajniji deo svog iskaza, a biće i na raspolaganju za unakrsno ispitivanje. Pauza od 20 minuta. Da?

TUŽILAC NAJS: Ako želite ovaj drugi primerak transkripta, moći ćete da ga dobijete nakon pauze.

SUDIJA MEJ: Hvala.

TUŽILAC NAJS: I moram da kažem da zahtev da se razmotri sporazum sa Tužilaštvom je bio dokument pod pečatom, koji je podnet pre jednim drugim Pretresnim većem. Sada sam "Sporazum o izjašnjanju o krivici", mislim da je to dostavljeno optuženom po pravilu 68. Ne znam da li su i drugi koraci preduzeti kod ovog Pretresnog veća koje sam pomenuo, međutim, takav je bio stav.

SUDIJA MEJ: U redu, pauza od 20 minuta.

(pauza)

SUDIJA MEJ: Gospodine Miloševiću, imate još 50 minuta na raspolaganju, ako vam sve to treba.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Mej, ja tražim da mi date više vremena jer, očigledno, da ne mogu da završim unakrsno ispitivanje do kraja rada, danas.

SUDIJA MEJ: Morate da završite do kraja današnjeg dana, jer svedok više ne može da ostane i zato želim da odmah nastavimo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ja onda moram, zaista, krajnje kategorično da protestujem jer ovde se radi o svedoku koji je, po svom spostvenom kazivanju, ubio 100 ljudi, pripisuje to raznim pozadinama, a nema vremena da se unakrsno ispita i ne može da ostane. Ne mogu da shvatim to objašnjenje, a mislim da ni javnost ne može da shvati takvo objašnjenje.

SUDIJA MEJ: Vi ste čuli našu odluku. Mi smo uzeli u obzir iskaz ovog svedoka i ja moram da kažem da vi, do sada, niste bog zna šta tu osporili i to je suštinsko pitanje, a ne pozadina ovog svedoka i njegova priča, već koliko ste od njegovog iskaza vi do sada osporavali. To je bilo vrlo malo. Prema tome, 50 minuta bi trebalo da bude više nego adekvatno vreme za unakrsno ispitivanje. Ali ne gubimo vreme u diskusijama. Nastavimo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa ja pretpostavljam da je i vama i svakom drugom jasno da niti Srbija niti ja imamo ikakve veze s ovim događajima u Srebrenici, gospodine Mej. Ako vama to nije nikakvo osporavanje, to je onda vaša stvar, kao i, uostalom i sve ovo drugo dalje. Recite mi, gospodine Erdemoviću, pod čijom je komandom bio taj vaš 10. diverzantski odred?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Pod komandom Glavnog štaba, Odsjek za sigurnost i bezbjednost i *intelligence* (obaveštajni poslovi).

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Recite mi je li neko iz tog Odseka ili Glavnog štaba vama naredio da pobijete te ljude?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Rekao sam prije, kažem i sada, meni lično je naredio Brana Gojković.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ste objasnili da je to neki nepoznati potpukovnik došao pa vam naredio, naredio Brani Gojkoviću.

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da, ja govorim za sebe lično ko je meni naredio, a isto tako znam da nama taj potpukovnik nije mogao narediti ako Pelemiš to nije dozvolio ili neko iz Glavnog štaba.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ako dobro razumem Pelemiš je bio komandant vašeg odreda, a ne iz Glavnog štaba. Hoćete da kažete da je neki potpukovnik koga ne poznajete, bio posrednik između Pelemiša i njegove jedinice u kojoj ste bili vi?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Ja ne znam tačno ko je taj potpukovnik bio i šta je on bio. Da li je on bio posrijednik ili je on tražio od naše jedinice ili šta, to ne mogu da objasnim zato što ja to ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Jeste li čuli ste za Jugoslava Petrušića?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Za Jugoslava Petrušića sam čuo dok sam bio u zatvoru ovdje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kako ste čuli za njega?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Čuo sam ... To sam pročitao u novinama, u vestima iz Beograda, da su on i Pelemiš i pojedinci iz moje jedinice bili u Zairu (Zaire).

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Jel' vam poznat taj njihov boravak u Zairu?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Nije mi poznat, samo to što sam pročitao u novinama.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, da li verujete da je Glavni štab Vojske Republike Srpske poslao njih u Zair, možda?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Ja to ne znam. Ne vjerujem.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, pošto ste bili pripadnik Vojske Republike Srpske, kako vi tvrdite, pretpostavljam da su vam morale biti poznate naredbe koje su dolazile od Glavnog štaba Vojske Republike Srpske u vezi s događajima u kojima ste vi učestvovali. Evo, ja ću vam pročitati, od 9. jula 1995. godine. Piše: "vrlo hitno", to je depeša, ima i broj. 9. juli i tako dalje, predsjedniku Republike Srpske na znanje, pa isturenno komandno

mesto Drinskog korpusa, generalu Gveru, generalu Krstiću, Komandi Drinskog korpusa, pa izvođenje borbenih dejstava oko Srebrenice piše: Kaže, "upoznat je predsednik Republike Srpske da jedinice Drinskog korpusa uspešno izvode borbeno dejstvo oko Srebrenice i da su ostvarili rezultate koji ih dovode u poziciju da mogu zauzeti i sam grad Srebrenicu." To je, znači, 9. jul. "Predsednik Republike je zadovoljan rezultatima borbenih dejstava oko Srebrenice i saglasan je da se nastave dejstva radi zauzimanja Srebrenice, razoružanja muslimanskih terorističkih bandi i potpune demilitarizacije enklave Srebrenica. Predsednik Republike Srpske je naredio da se u nastavku borbenih dejstava obezbedi puna zaštita pripadnika UNPROFOR-a (United Nations Protection Force) i muslimanskog civilnog stanovništva i da im se garantuje sigurnost ukoliko pređu na teritoriju Republike Srpske. U skladu sa naređenjem predsednika Republike Srpske izdajte naređenja svim borbenim sastavima koji učestvuju u borbenim dejstvima oko Srebrenice da pruže maksimalnu zaštitu i sigurnost svim pripadnicima UNPROFOR-a i civilnom muslimanskom stanovništvu. Potčinjenim jedinicama naredite da se uzdržavaju od razaranja civilnih ciljeva ukoliko na to ne budu prinuđene usled jakog otpora neprijatelja. Zabranite paljenje stambenih objekata, a prema civilnom stanovništvu i ratnim zarobljenicima postupajte u skladu sa Ženevskim konvencijama (Geneve Conventions) od 12. avgusta 1949. godine" i to je potpisao pomoćnik komandanta Glavnog štaba general-major Zdravko Tolimir. Tu se, dakle, govori da svim potčinjenim jedinicama ovo mora da se saopšti. Je li vama takva naredba Glavnog štaba saopštena?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Ja sam rekao ovog ... Kad sam svjedočio, kad me je tužilac ispitivao da je Pelemiš rekao da ne smemo pucati u civile i da se civili upućuju na fudbalsko igralište u Srebrenicu. To je meni prenešeno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, vama nije prenete doslovce ova naredba koja je stigla 9. jula, kada su vođene borbe oko Srebrenice i kada je bilo nagovešteno da se može zauzeti i grad?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: To što ste vi sad pročitali, ja ne znam o tome ništa.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja molim da se uzme ovo kao dokazni predmet, gospodine Mej, a dalje ...

SUDIJA MEJ: Samo trenutak, dajte da prvo tužilac to vidi. Da li ste čuli ovo što je pročitano i da li imate prigovor? Da li biste to prvo želeli da pogledate?

TUŽILAC NAJS: Hteo bih prvo da pogledam.

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ima pečat, i zavedeno pod brojem i tako daje, vidi se gore po pravougaonom pečatu da je primljeno i zavedeno pod brojem. Gospodine Erdemoviću, u nastavku ovog pitanja, na njega sam shvatio da ste odgovorili da vam ova naredba nije bila predložena, je l' tako? Osim što vam je Petrušić rekao da ne sme da se ubija civilno stanovništvo.

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Ova naredba što ste mi vi pročitali nije mi rečena.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li znate za odluku predsednika Republike Srpske 11. jula 1995. godine? Preskočiću preambulu koja se poziva na tačku odgovarajuću Ustava Republike Srpske, to je "Odluka o imenovanju civilnog komesara za opštinu Srpska Srebrenica". Preskočiću nebitno, govori se o obezbeđivanju uslova za efikasno funkcionisanje organa vlasti. Tačka 3 kaže: "u saradnji sa Ministarstvom unutrašnjih poslova uspostaviti funkcionisanje stanice javne bezbednosti i sa prvenstvenim zadatkom zaštite lične i imovinske bezbednosti građana, zaštite objekata privrede i sprečavanja vršenja krivičnih dela." Tačka 4 je: "Komesar će obezbediti da civilni i vojni organi sve građane koji su učestvovali u borbi protiv Vojske Republike Srpske tretiraju kao ratne zarobljenike, a civilno stanovništvo obezbedi slobodan izbor mesta življenja i preseljenja. Odluke civilnog komesara obavezuju sve civilne organe vlasti u opštini Srebrenica", i tako dalje. Znači, tretiranje onih koji su učestvovali u borbama kao ratnih zarobljenika, slobodan izbor civilnom stanovništvu gde će da živi ili se seli i tako dalje, da li znate za tu odluku predsednika Republike Srpske. To je odluka koja je doneta 11. jula.

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Molim da se i ova odluka unese kao dokazni predmet.

SUDIJA MEJ: U redu, pokažite je tužiocu, molim vas.

TUŽILAC NAJS: Časni Sude, ja ne znam odakle dolaze ovi konkretni dokumenti. Mislim da nisu iz našeg izvora, barem ne iz ove verzije. Ako mi njima uđemo u trag i ako utvrdimo da su to dokumenti koji dolaze od nas, onda nema problema da se oni ovde predoče. Ali, inače, ja bih da se oni samo označe u svrhu identifikacije, jer bih hteo da znam koji je izvor ovih dokumenata. I mi na tome radimo.

SUDIJA MEJ: Koji je izvor ovih dokumenata, gospodine Miloševiću, molim vas?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Izvor ovih dokumenata je, gospodine Mej, Arhiva Republike Srpske. Inače su ti dokumenti svi objavljeni kao Zbornik dokumenata o naredbama iz vremena rata raznih nivoa Republike Srpske a ovaj je, očigledno, u vezi sa pitanjem Srebrenice.

SUDIJA MEJ: Dobro. Možda je najjednostavniji način postupanja sledeći: mi ćemo da ih označimo u svrhu identifikacije i sačekati dok tužilac ne obavi svoju pretragu dokumenata. Počecemo sa prvim koji ću sada da dam sekretaru.

sekretar: Ovaj telegram od 9. jula 1995. godine označava se u svrhu identifikacije kao dokazni predmet Odbrane 171. Druga odluka od 11. jula 1995. godine označava se u svrhu identifikacije kao dokazni predmet Odbrane 172.

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Gospodine Erdemoviću, vi ste i za svoju jedinicu, a i za neke jedinice o kojima vas je pitao gospodin Najs, pominjali ste Pantere, onda Crni i još neke jedinice ... Govorite da su bili pripadnici Bijeljinskog korpusa, da su neki bili izbeglice iz Tuzle, nosili crvene i zelene beretke i tako dalje i na pitanje gospodina Najsa ko im je davao direktive, vi ste odgovorili da pretpostavljate da su ih dobijali od Glavnog štaba, je l' tako?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Na osnovu čega pretpostavljate da je vaša jedinica dobijala direktive od Glavnog štaba?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Ja ne pretpostavljam da je moja jedinica dobijala direktive iz Glavnog štaba, ja znam da je naša jedinica dobijala direktive. Za to znam sigurno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Na osnovu čega?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Zato ... Zato što znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja vas, pošto pretpostavljam da znate, pitam na osnovu čega?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Zato što smo mi bili jedinica koja je pripadala Službi bezbjednosti pri Glavnom štabu i znam da su sve naredbe koje su dolazile, dolazile su od bezbednjaka koji se zove Petar Salapura.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pitao vas je gospodin Najs da li imate ikakva saznanja o vezi vašeg diverzantskog, 10. diverzantskog odreda sa francuskom obaveštajnom službom. Rekli ste da nemate nikakva saznanja, je l' tako?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa ko je poslao te ljude iz 10. desetog diverzantskog odreda u Zair?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Ja ne mogu da odgovorim na to pitanje zato što sam ja to saznao ovdje, kad sam bio u zatvoru.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, koliko je ukupno ljudi bilo u 10. diverzantskom odredu. Verovatno je broj varirao, ali, evo, u vreme od događaja o kojima svedočite, koliko je ukupno bilo ljudi u tom 10. diverzantskom odredu?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Između 50 i 60 osoba, ja mislim.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Jeste vi primali platu?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Jesam, ponekad. Nekad nismo dobijali.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kolika je bila vaša plata?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Ne mogu da se sjetim sada.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ni otprilike?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Ni otprilike.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Neverovatno da ne možete da se setite čak ni koliko vam je bila plata.

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Nije prilično nevjerovatno, ja govorim istinu. Ne mogu da se sjetim, neću da kažem nešto, a kasnije da ispadne da sam rekao pogrešno. Da znam, rekao bih vam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li vam činjenica da vam je dat zadatak da vidite kad je prošao general Mladić, govori o tome da general Mladić nije imao veze s vašim odredom?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: To nije tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Recite mi da li ste čuli ikad za Filipa Rondoā (Philippe Rondeau) ili Patrika Fureā (Patrick Foret)? Da li ste čuli za ta imena?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li ste čuli, osim Pelemiša, za izvesnog Avdu i Amira, zvanog "Brada" iz Tuzle, Aliju Amerhodžića iz Tuzle ... Jeste čuli za njih?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Ne mogu, ne mogu da se sjetim.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li ste ikad čuli o tome da je ta vaša jedinica imala i nekakvo preduzeće koje se bavilo trgovinom oružja, čak registrovano u Sofiji (Sofia) u Bugarskoj (Bulgaria)? Da li znate išta o tome?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ne? A dobro, da li vam je poznato išta o nekoj bazi te vaše jedinice u Doboju?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Nije mi poznato. Znam da smo mi radili neke zadatke na teritoriji Doboja i planine, zaboravio sam ime kako ... Ozrenj. A ja mislim da su tu postojali obavještajci kod kojih smo mi odlazili kad bi radili zadatak da nas obavjeste. To mi je poznato.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kakve ste to zadatke radili?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Ulazili smo iza položaja Armije Bosne i Hercegovine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Šta ste radili iza položaja Armije Bosne i Hercegovine?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Izviđali.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Samo izviđali?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Izviđali smo. Jednom, jednom smo trebali da srušimo most koji se nalazio na reci Krivaji i tako. Što ja znam? To što sam ja bio tu, a ja ne znam šta se dešavalo još.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A je li vam poznato ime Branko Vlačo?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Objasnite u vezi s čim?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: On je, on je dosta puta dolazio iz Srbije sa Pelemišom.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: S kim je on bio u vezi?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Što ja znam, s Pelemišom.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A je li vam poznat izvesni Mihail Van Rein (Mihail Van Rein), poznat kao "Mišel" (Micheel)?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Nije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Niste čuli za njega?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodine Mej, ja bih samo da pogledamo kratko nekoliko inserata sa jedne trake koju sam ja dao vašoj tehničarici ovde. Vi poznajete Savanovića, je li tako? Bio je među ovima koji su učestvovali.

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

SUDIJA MEJ: Molim da nam priđe pravni savetnik.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ima nekoliko, samo, kratkih inserata sa jedne, sa jedne trake, pa bih želeo kasnije da pitam svedoka o tome. Ja vrlo slabo vidim, a nema ni tona izgleda. Je l' ovo Savanović?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Ja ne vidim ništa, na, na ... Ispred mene.

(Video snimak)

(Kraj video snimka)

SUDIJA MEJ: Nagnite se, gospodine Erdemoviću. Približite se ekranu. Možda ćete bolje da vidite, iako znam da je teško.

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Odgovor je ne. To nije Savanović. Ne znam, nikad ga nisam vidio.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, vi kažete da nikad niste videli tog čoveka?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Videćemo kad dobijemo bolji snimak te trake. Ali ovde se tvrdi da je dogovoren pokolj, jer je kraj rata i da je to bio način da se Srbi proglašavaju za genocid.

SUDIJA MEJ: Mi ne znamo ko je taj čovek. Ni svedok ga ne prepoznaje i to sa čime vi sad raspolazete nije nikakav dokaz. Idemo dalje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, gospodine Mej, je l' vama poznato da su jedinice Namera Orića nekoliko dana pre zauzimanja Srebrenice, napustile Srebrenicu?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Ne. Nije mi bilo poznato da su sve jedinice napustile, a posle sam čuo da je Naser Orić bio ... Da nije bio u Srebrenici i ti njegovi podoficiri i oficiri, da su bili na nekom sastanku u Tuzli. Koliko je to tačno ja ne mogu da kažem, ali po onome što sam ja mogao da vidim, u Srebrenici nije bilo nikakvog otpora. Mislim da, da nije bilo vojske u Srebrenici.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li išta znate o tome kad je Naser Orić sa svojom vojskom napustio Srebrenicu?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: To ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li ste išta čuli o tome da je bio dogovor o tome da on napusti Srebrenicu?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li ste čuli, pošto ste tada bili u tom kraju, a povezano je sa delatnošću vašeg 10. diverzantskog odreda, za bilo kakav sastanak između generala Moriona (Phillipe Morillon) i nekih drugih predstavnika muslimanskih i vašeg 10. diverzantskog odreda pred napad na Srebrenicu?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Šta ja znam. Ja ... Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. A dali znate da, da je 10. jula 1995. godine u Zvorniku u kući bivšeg predsednika opštine, Muslimana, održan sastanak sa nekim predstavnicima muslimanske vlade, gde je bio general Žanvije (Bernard Janvier). Da se tu dogovaralo da Srebrenica padne bez borbe, da se prethodno povuku francuske i belgijske jedinice, da se otvori koridor za povlačenje snaga Nasera Orića i da je bilo reči o nekom novcu koji je trebao da se plati vašem odredu za obavljanje ovog prljavog posla.

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Ja to prvi put sad čujem.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li išta znate o nekom novcu i nekom zlatu i tako dalje.

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: To sam čuo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Šta ste čuli o tome?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Čuo sam da, da su posle Pelemiš i pojedinci iz Vlasenice podjelili neki novac i da su našli neko zlato, sad da li je to istina, ja to ne znam. To sam čuo dok sam bio još u bolnici u VMA.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A od koga su dobili taj novac, koji, kažete, da su podelili?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ja hoću da vas podsetim da ste Vanesi Vasić Janeković, novinarki Ej-Bi-Si Njuza (ABC News) svojevremeno dali izjavu gde ste rekli da je pokolj u Pilicama urađen zbog novca. Čak ste rekli da je neko Pelemišu obećao 12 kilograma zlata za pokolj ovaj, u Pilicama.

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Ja sam rekao da sam, ja sam rekao što sam i sad rekao vama da sam to čuo posle, dok sam bio u bolnici. Ja to ne znam tačno. Da sam čuo to sve.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Evo ja imam ovde, nosi ERN 03052956, ali ja neću od ... Ja ću sa osme strane da pročitam. To je ovde data izjava svedoka Vanese Vasić Janeković koju je 8. marta 1996. godine dala Piteru Nikolsonu (Peter Nicholson), kaže: "Pitala je Erdemovića o njegovoj ranijoj službi, prošlosti, o ličnim pojedinostima. Pokazao mi svoj ugovor koji je snimljen na video traku zajedno s njegovom vojnom iskaznicom i dokumentacijom iz bolnice", na strani 8. Onda kaže: "Isto tako objasnio kako je neko Pelemišu obećao 12 kilograma zlata za pokolj u Pilicama i da je Pelemiš znao za to obećanje pre nego što je došlo do pokolja". Onda na kraju pasusa kaže: "Erdemović i Kremenović su rekli da su od jednog zlatara u Bijeljini čuli kako je Pelemiš naručio debeli zlatni lanac najboljeg kvaliteta sa posebno skupocenim ručnim radom". A onda, da preskočim jedan pasus, kaže: "Kremenović je rekao da je Salapura komunicirao neposredno sa generalom Mladićem, ali je postupao kao da ne mora da prima naređenje od njega, pošto se ponekad ponašao kao da su jednaki".

SUDIJA MEJ: U redu. Dozvolite svedoku da odgovori na ove različite tvrdnje i optužbe. Da li ste se sreli sa tom konkretnom novinarkom? Da li se toga sećate, gospodine Erdemoviću, ili ne?

SVEDOK ERDEMOVIĆ: Da.

SUDIJA MEJ: Da li ste rekli da je Pelemišu, kako je objašnjeno, neko obećao zlato za taj pokolj?

SVEDOK ERDEMOVIĆ: Da, to sam ja čuo kad sam bio u bolnici. Ja to nisam znao prije nego kad sam izašao. Tad sam čuo sve te stvari što su se dešavale i čuo sam da je Pelemiš, to je tačno da je Pelemiš naručio kod nekog zlatara Marjanovića taj lanac. Zato sam mislio, povjerovao da je to istina.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Evo ja samo da vam pokažem, to je D, E, P, M, ne mogu da se baš snađem, ali evo ovo je strana 0086028 i poslednji broj je prilično nečitak. Valjda 9? Kažete: "A gde ste čuli o ubijanju u Novoj Kasabi", odgovor: "U Bijeljini. Pa to se čulo i na VMA. Na VMA sam čuo. Supruga moja čula kad mi je došla u posjetu. Došla mi je u posjetu. Kaže da je Pelemiš, Kos Franc i taj Brano i šta ja znam, da su zbog nekog zlata, da smo mi te ljude, da su ti ljudi ubijani zbog novca, zbog sveg toga. To se čulo sve." "Pa kad ste prvi put čuli bilo šta u vezi s ubijanjem u Novoj Kasabi?". "Pa šta ja znam, u bolnici posle pet dana. Ja sam ranjen, tada sam otiš'o u bolnicu. Supruga je moja došla i rekla o nekih sto hiljada maraka. Moja supruga, kad je putovala u Beograd, putovala je sa Milorada Pelemiša ljubavnicom. Ja to nisam znao. I ta ljubavnica je pričala kako su se oni provodili, on i to Milorada Pelemiša društvo iz Vlasenice, kako su se provodili po Srebrenici, po beogradskim hotelima, šta ja znam, auta neka nova kupovali. Po tome sam ja zaključio, po tome sam ja povezao neke stvari. To će potvrditi i moja supruga da je čula za zlato." Dakle, šta znate o tome, gospodine Erdemoviću? Jesu li ti ljudi pobijeni tako što je izvršiocima plaćeno da izvrše taj pokolj?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Ja sad ne znam kako da odgovorim na to pitanje? Meni nije ništa plaćeno a ... Ali osobama koje sam ja sada naveo, to što ste vi sada pročitali, ja sam to sve čuo da su to oni radili i vjerovatno je sve to istina.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, znači oni su dobili novac, a to su vaši pretpostavljeni, je l' tako?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da. Pelemiš i pojedinci iz Vlasenice.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A vidim da ste ovoj Vanesi Janeković rekli da se Salapura ponašao kao da ne mora da prima naređenja od Mladića, je l' tako?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Ja to nisam rekao Vanesi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa ja sam vam citirao sad šta je Kremenović rekao. To vam je na strani 8 ove Vasić Janeković Vanesa prevoda, 03052963 nosi strana: "Da postupa kao da ne mora da prima naređenja od njega, pošto se ponašao kao da su jednaki i čuo kako Salapura govori Mladiću da će činiti sve što mu je drago".

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: To je rekao Kremenović, to nisam ja rekao. Ja ne znam da li je on to rekao.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To je izjava Vanese Janeković, Vasić Janeković. Dobro i to kad vam je supruga bila na VMA, vi ste onda čuli da je ubijano zbog novca, je l' tako?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Ne, nisam ja rekao da sam čuo da je ubijano tad, niti je moja supruga rekla da je ubijano zbog novca. Moja supruga je samo rekla kako su oni koristili neko zlato, kako su se provodili po Beogradu i to po beogradskim hotelima i kupovali nova vozila. Ona nije znala tada za ubistva koja su se desila.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li znate za izjavu Stanka Savanovića u vezi događaja u Srebrenici, da je bilo kontakta sa francuskim oficirima i to u Zvorniku, gde je sklopljen neki dogovor o predaji Srebrenice? Da li išta znate o tome?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A vi ste sami rekli da ste dobili izričito naređenje da ne dirate civile, je l' tako?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da, to smo dobili 11. ujutru.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Naređenje od vašeg komandanta, od Pelemiša, je l' tako?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A je l' vam išta poznato o pismu koje je Naser Orić uputio Aliji Izetbegoviću posle pada Srebrenice?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ne znate ništa o tome? O sporazumu o predaji Srebrenice i o novcu koji je primio na žutom mostu?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: To ja ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. A dobro, sećate li se 1995. godine onih zarobljenih francuskih pilota?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: To sam čuo na televiziji.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ne znate ništa o ulozi pripadnika 10. diverzantskog odreda u sakrivanju tih pilota, uključujući, čak i generala Mladića? Mislím, u sakrivanju čak i od njega.

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je postojao kamp 10. diverzantskog odreda u mestu Dragosavac kod Vlasenice?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da. Tu je bio smješten vlasenički vod.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li vam je išta poznato da su ovi uhvaćeni francuski piloti bili skriveni u tom kampu?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Ne, to prvi put danas čujem.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Niti vam je poznato bilo šta o tome da su bili skriveni čak i od Glavnog štaba Vojske Republike Srpske?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Nije mi poznato.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A dobro, da li vam je poznato da je bilo ko od učesnika ovog zločina u Srebrenici odgovarao ili otvorena istraga protiv njih ili suđen ili tražen, osim vas?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Nije mi poznato. Ja ne mogu to da govorim, to ... Nisam ja da odlučujem ko će bit suđen, tražen i gdje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A čini li vam se prilično providnom činjenica da jedino vi koga je uhapsila jugoslovenska policija ...

SUDIJA MEJ: Nije na ovom svedoku da odgovori na to pitanje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Mej, ja ću dokazati, ne moram to s ovim svedokom, šta je pozadina ovoga i da jeste umešana i francuska i druge službe, a da su počiniozi zločina ... Obećano im ...

SUDIJA MEJ: Sve ćemo da čujemo u vezi sa vašim dokazima kad za to dođe trenutak. Molim vas da završimo s ovim svedokom.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ja sa ovim svedokom ne mogu da stignem da završim, ali vaša je stvar kada odredite da prekinete, onda ćete da prekinete, to je sigurno. To ne sumnjam. Samo da ... Dobro, recite mi, molim vas ...

SUDIJA MEJ: Gospodin Tapušковиć želi nešto da kaže. Izvolite.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ: Časne sudije, zaista biste možda mogli da razmislite o tome da se da izvesno dodatno vreme gospodinu Slobodanu Miloševiću da izvrši unakrsno ispitivnje ovoga svedoka. Ja zaista ne razumem stav Tužilaštva da ovakve svedoke, koji su vrlo važni ... Ja sam ranije imao prilike ... To se događalo, ali svedok koji je pred vama dao je najmanje 13 iskaza, koje sam i ja pregledao, najmanje 13 iskaza u vezi svih ovih problema i sudelovao u brojnim procesima ovde, pre svega u svom sopstvenom procesu i ne razumem sad, on koji je bio zaštićen da bude ponovo zaštićen u momentu kada bude davao i daje iskaz pred vama. Ja vas molim, razmislite o tome, možda bi bilo opravdano da se dopusti izvesno dodatno vreme, da se obavi ispitivanje ovoga svedoka. Ne razumem logiku da njegovo radno mesto, na kome se sada nalazi ... *(izbrisano po nalogu Pretresnog veća)* ...

(Pretresno veće se savetuje)

SUDIJA MEJ: Dobro, radićemo do 14.00 i onda ćemo da vidimo kakva je situacija. Zavisí kako vi budete koristili vaše vreme, gospodine Miloševiću. Pokušajte da ga ne trošite uzalud.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Je l' vam poznato ime Radinka Gajića?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Nije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gajić Radinko iz Kladnja, ne znate ga?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Branko Vlačo, poznat?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Milorad Pelemiš takođe poznat.

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A Rade Petrović iz Srebrenice, Baratova 9/7, lažni pasoš?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Nije mi poznat. Za njega sam već rekao da sam njegovo ime pročitao u novinama.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Koga sve znate od pripadnika vašeg 10. diverzantskog odreda koji je učestvovao u Zairu?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Ne mogu da se sjetim imena, svijiu imena koje sam tad pročitao. Znam za Pelemiša, znam za ... Sad ste rekli ime, već sam zaboravio. Jugoslava Petrušića i tako. Znam da su bili ti iz naše jedinice, zato što sam vidio slike u novinama.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja ima ovde ... Pošto govorite da ste videli slike u novinama, jedno pismo upućeno pukovniku ... Pisano rukom, daću ga ... Iz Ministarstva unutrašnjih poslova Francuske (France), počinje sa "Mon Colonel", "Moj pukovniče, situacija se u vašoj zemlji vrlo brzo razvija", to je 7. februar 1996. godine "i stvara u prolazu medijsko-diplomatske virove koji su zlokobni po imperativne za diskreciju i bezbednost vezane za našu službu. Naš zajednički plan za saradnju ni u kom slučaju nije zanemaren. Baš naprotiv. Evolucija muslimanskog faktora u Bosni zadržava svu našu pažnju. Uprkos TPI i kleveta koje se iz dana u dan pojavljuju, vi ste dobrodošli u Pariz (Paris) gde vam možemo garantovati bezbedan boravak ukoliko budete dobili mogućnost i saglasnost da se sa nama sastanete. Napomena: Jugo će vam dati sva dodatna obaveštenja." Potpis nečitak, to je primedba prevodioca. Evo, to se može ...

SUDIJA MEJ: Kome je upućeno ovo pismo, gospodine Miloševiću?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Očigledno Jugoslavu Petrušiću, koji je bio veza sa francuskom službom, koji treba da da sva obaveštenja nekom ...

SUDIJA MEJ: Svedok ne zna ništa o tome. Sačekajte trenutak. Nemojte, molim vas, da me prekidate. Moramo pažljivo da razmotrimo da li ima ikakvog značaja u ovim pismima koje vi uvodite. Dajte da vidimo ovo pismo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Evo, izvolite. Ja mislim da u ministarstvu u Parizu, ako vi date nalog, to sve može da se raščisti, a ja sam već davno tražio da se

da nalog da službe, koje inače pomažu ovu suprotnu stranu, daju podatke kojima raspolažu.

SUDIJA MEJ: U čemu je relevantnost svega ovoga? Dozvolite da rezimiram ovo što imamo. Ne vidi se kome je upućeno ovo pismo. On je opisan samo kao "pukovnik", datum je 7. februar 1996. godine. U ovom trenutku ja ne vidim nikakvu relevantnost u tome.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Dobro, gospodine Mej.

SUDIJA MEJ: U redu. Molim vas da vratite pismo optuženom.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja ću se potruditi da relevantnost bude očigledna. Da li vam je poznato nešto o firmi "Geolink"?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, onda vam neću davati ove račune. Sačuvaću ih za drugu priliku, zajedno sa ovim pismom. Da li vam je poznato bilo šta u vezi sa imenom, na primer, Stiva Hankea (Steve Hanke)? Jeste ikad čuli za to ime?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ni za to niste čuli. Dobro. A da li ste čuli za Ričarda Batlera (Richard Butler) koji je bio američki vojni analitičar, koga je vlada SAD (United States of America) pozajmila ovoj ovde instituciji?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Ne mogu da se sjetim da li sam čuo to ime.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodine Mej, ne moram ovo uopšte da vam dajem to je vaš ERN 01847642, ovde ima razgovor sa Batlerom gde on kaže: "Moram naglasiti da 1995. godine, što se odnosi na Srebrenicu, nema aktivnosti paravojnih formacija. Sve formacije koje su bile uključene u operaciju Srebrenica bile su pod komandom ili kontrolom vojske ili vlade Republike Srpske. Nismo videli nikakve formacije iznad te kontrole." Onda piše ovde "tužitelj", pošto je ovo gospodin Najs odnosno njegovi saradnici izvadili iz nekih novina, ali očigledno transkript vašeg rada ovde. Tužitelj: "Vi ste pregledali mnoge izjave u vezi s ovim slučajem i neki svjedoci spominju Arkanove Tigrove i druge paravojske koje su postale ozloglašene 1993 i 1994.

godine. Da li ste uočili prisustvo ovih formacija?” Batler: “Ne. Analizom materijala, naredbi i drugih dokaza nisam mogao dokazati prisustvo ijedne od ovih kriminalnih organizacija ili paravojnih formacija u Srebrenici 1995. godine.” Dakle, o kome vi gospodine Erdemoviću govorite kad kažete da je bio i neko sa strane u Srebrenici?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Je l’ mislite to što sam ja jutros rek’o, da je ta osoba u bolnici pričala?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I kako vam je neka osoba u bolnici nešto objašnjavala da je bio iz neke jedinice, za koju sami kažete da niste nikoga videli. Dakle, o kome vi govorite?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Ja sam samo čuo kada je osoba u bolnici pričala. Ja nisam rekao da sam vidio ni da ja znam da je neko bio od tih sigurno. Ja nemam ništa drugo da kažem. A on je rekao da je on bio pripadnik jedinice koja je pripadala MUP-u Srbije. To su njegove riječi, to nisu moje riječi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Je l’ to tačno u vašoj izjavi, u jednoj od izjava, a da li ste ih kao što je rekao maločas gospodin Tapušковиć, 11, rekli ste da je bio neki Crnogorac tamo i da je rekao da je bio u Srebrenici i da ništa dalje od toga niste imali?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Rekao sam da je bio crnogorske nacionalnosti, tako je se on predstavljao.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li znate za izveštaj holandske vlade: “Srebrenica zaštićena zona rekonstrukcija događaja, istorijat, analiza i posledice pada zaštićene zone (Srebrenica, a protected area, a reconstruction of the event, the history and consequences of the fall of the safe area)?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To je jedan poveliki izveštaj koji ćemo tek imati prilike da ovde razmatramo, ali ja ću vam pročitati. Tačka 10 kaže: “Ne postoje nikakve indicije da je akcija izvedena u saradnji s Beogradom niti u smislu političke niti u smislu vojne koordinacije.” To piše u izveštaju holandske vlade. da li se to kosi sa nekim od vaših saznanja ili ne?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Ja sam rekao to prije, kažem opet: ja nisam vidio nit’ sam direktno znao da je neko učestvovao. To želim da kažem. Ja sam samo rekao što je ta osoba pričala u bolnici.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Neću dalje da vas sa ovim zadržavam. Da li ste, pošto kažete niste čuli za Stiva Hankea, niste čuli za Patrika Furea, niste čuli ni za jedno od ovih stranih imena koje sam vam pomenuo, da li ste čuli i za jedno strano ime koje je bilo u vezi sa aktivnostima vašeg 10. diverzantskog odreda?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Ja nisam čuo ni za jednog tog imena, nisam čuo ni nikakvo strano ime, samo znam da su u vlaseničkom vodu bila dvojica- trojica Grka, da su bili grčke nacionalnosti.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I da je jedan broj koji ne možete da nabrojite iz vašeg odreda, bio u Zairu. Osim Petrušića niste mogli da nabrojite ni jedno ime, je l' tako? Je l' vi tvrdite da ne znate nikog osim Petrušića od ovih koji su bili u Zairu?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Ja sam rekao da se ne mogu sjetiti imena, sad me mogu da se nagađam koje su osobe bile u Zairu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li znate koliko ih je bilo?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Ne znam zato što sam to pročitao u novinama.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li išta znate o tome ko im je obezbedio pasoše da idu u Zair, opremu i sve drugo? Da li možda Glavni štab Vojske Republike Srpske i general Mladić?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: To što sam pročitao u novinama, rečeno je da su otišli preko Francuske. To je sve što sam pročitao ja u novinama.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li ste imali neki konkretan sukob sa ovim Stankom Savanovićem?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da. Noć ... Ne znam koji je datum bio, ali bilo je posle Srebrenice. U kafiću jednom, on je pucao u mene i u još jednog Muslimana i u još jednog, Dragoslava Kremenovića.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Zašto se desio taj incident, zašto je pucao na vas? I taj što kažete "jedan Musliman", on je je bio, takođe, pripadnik 10. diverzantskog odreda, je l' tako?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Na vas i tog Muslimana i na Kremenovića, znači na vas trojicu je pucao Savanović.

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Ne mogu da se setim što je pucao. To on zna zašto je pucao, ne mogu da kažem, opet samo pričam ono što ja znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pucao je na vas, to znate, to ste sad rekli. Što je pucao na vas?

SUDIJA MEJ: Upravo je rekao da ne zna i da ne može da se seti.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodine Mej, on opisuje događaj u kafiću gde sedi, očigledno, jedan broj pripadnika tih, tog, takozvanog, 10. diverzantskog odreda koji je izvršio taj zločin i jedan od njih, kolega znači, koga on, svedok, pominje kao jednog od izvršioca, puca na njih trojicu i ja ga pitam zašto. Mora da je postojao neki razlog.

SUDIJA MEJ: Ali on vam je upravo rekao i, ovako se gubi vreme. Ne seća se. Idemo dalje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A, jeste li vi bili bliski sa tim Savanovićem?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Jesam, bio je u mojoj jedinici.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A, je l' vam poznato da je dobio od stranaca koje pominjem, lažni pasoš pod imenom Ratko Mandeljić? Je l' vam to poznato?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Nije mi poznato.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A, je l' vam poznato za bilo koji lažni pasoš koji su od stranaca dobili pripadnici vaše jedinice?

SUDIJA MEJ: U čemu je ovo relevantno za iskaz svedoka. On je rekao da ne zna ništa o tome i čini se da je to sad potpuno irelevantno, jesu li oni imali lažne pasoše ili ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Relevantno je zbog toga što bi svedok trebalo da zna nešto o tim paošima i ko im ih je izdavao, koja zemlja i ko

može da izdaje lažne pasoše. Ali ako on ne zna ništa i vi tvrdite da ne zna ništa, ja neću da ga o tome dalje pitam. Dobro, gospodine Erdemoviću, da li vam je poznato da su pripadnici te vaše grupe u okviru tog 10. diverzantskog odreda, švercovli oružje Albancima na Kosovo?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Gospodine Miloševiću, ja sam tada bio u Hagu (The Hague), kada je bio konflikt na Kosovu. Ja o tome ne znam ništa.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da se vratimo na ono na šta znate. Je li tačno, kako sam ja mogao da razumem iz podataka koje imam, da vozači autobusa koji su vozili ove žrtve na farmu Pilica, nisu znali da ih voze na streljanje, na smrt, nego su verovali da ih voze na razmenu?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Ja to ne mogu da odgovorim, jer ne znam to.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja sam to, na žalost, našao u vašoj izjavi, ali vrlo mi je teško da ... Evo, to je ovaj transkript koji je identifikovao gospodin Najs, na strani 12. Pitanje: "Dozvolite da vas pitam gospodine Erdemoviću, kakav je bio stav vozača autobusa koji su vozili žrtve na farmu Pilice". A, vaš odgovor za koji sad kažete da ne znate: "Pa bio je zgražavajući stav jer ja mislim da ti ljudi nisu znali da ih voze na streljanje. Oni su, verovatno, mislili da ih voze na razmjenu koja im je bila obećana, što mi je rekao taj čovjek, što sam razgovarao s njim, koji je imao od 50 do 60 godina."

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da, ja sam ... Sad ste pročitali. To, ja sam rekao, da sam ja to mislio, ja to nisam znao sigurno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ali sami kažete da, po tome što ste stekli utisak, oni nisu znali gde ih voze, da su bili zgroženi.

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da, to je moje mišljenje. Ja to nisam mogao, niko mi nije definitivno rekao da ja, mi smo mislili da oni idu na razmenu. Meni je ta osoba, koja je bila stara 60 godina, rekla da su oni mislili da idu na razmjenu.

TUŽILAC NAJS: U engleskoj verziji koju ste dobili, to je na strani 18 u gornjem desnom uglu. A ovo očemu je reč je negde dve trećine niže, na istoj strani.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li ste vi tada stekli utisak, da ti koji su te ljude tada poslali i ti koji su ih vozili nisu znali ni gde ih šalju ni gde ih voze, već da se radilo o presretanju s vaše strane tih autobusa i egzekucija koju ste izvršili?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: To nije tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle ovo što ste rekli, nije tačno.

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Ne. To što ste vi rekli nije tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa, dakle, sad proizilazi da su ti vozači znali da te ljude dovoze da budu streljani, a kažete da su bili ...

SUDIJA MEJ: Ovo je zbunjujuće i vi samo zbunjujete svedoka. On vam je rekao šta je on rekao. Pređimo na nešto drugo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A, recite mi, molim vas, pošto sam prvi put ovo što ste rekli o ovom čoveku koji je ležao u bolnici ... Video ... Samo da vidim gde je to, evo, to je u vašoj izjavi ERN03042103, to je poslednja strana, četvrta strana vaše izjave, jedne od ovih brojnih. Kaže: "Negde krajem jula ili početkom avgusta 1995. godine sam ranjen i prebačen na Vojno-medicinsku akademiju u Beograd. U bolnici sam video druge pripadnike Vojske Republike Srpske iz Bijeljine. Pripadnici VRS su često odlazili u tu bolnicu. Dok sam bio u bolnici, u krevetu do moga bio je čovek iz Državne bezbednosti Srbije. Rekao je da je jedinica MUP Srbije učestvovala u napadu na Srebrenicu u julu 1995. godine. Rekao je da je ta jedinica imala zadatak da uhapsi Nasera Orića i da ga odvede u Srbiju. Radi se o komandantu srebreničke brigade Armije BiH. Čuo sam da je ranije bio telohranitelj Slobodana Miloševića". Mislite na Nasera Orića, je l' tako?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, to da ste čuli u bolnici o nekom iz Državne bezbednosti Srbije ja sam našao u vašoj izjavi od 3. novembra 2001. godine. E sad mi recite, kako je moguće da od 1996. godine, od početka 1996. godine pa i za vreme ovog vašeg suđenja koje ste ovde imali, pa i za ta dela osuđeni na pet godina, a pušteni i za manje od tih pet godina, mnogo kraće, je l', da prvi put 3. novembra 2001. godine, posle svih ovih pitanja koje smo imali što niste čuli, niste videli odjednom pominjete jedinicu Državne bezbednosti iz Srbije?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Gospodine Miloševiću, ja ne spominjem to, ja samo kažem da je ta osoba pričala. A dao sam tu izjavu zato što je to bili što su me pozvali gospoda iz Tužilaštva da me pitaju o tim događajima. Zato sam tad dao tu izjavu i zato sam pomenuo tog čovjeka. Sve Tužilaštvo i istražitelji što su mene pitali, ja sam davao odgovore. Oni me tada nisu pitali u prvim mojim izjavama da li ja znam nešto o umješnosti Vojske Jugoslavije ili MUP Srbije. Tad sam pitan, ja sam odgovorio to što sam čuo, ja nisam rekao da to znam sigurno.

SUDIJA MEJ: 14.00. Moramo da razmotrimo situaciju. Preći ćemo na privatnu sednicu.

(privatna sednica)

sekretar: Sada smo na otvorenoj sednici.

SUDIJA MEJ: Napravićemo pauzu od 10 minuta.

(pauza)

SUDIJA MEJ: Počecemo sa privatnom sednicom.

(privatna sednica)

sekretar: Sada smo na otvorenoj sednici.

SUDIJA MEJ: Zasedacemo još dvadeset minuta, kako bismo završili sa svedočenjem ovog svedoka.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa ako meni ostavljate, gospodine Mej, da odlučim da li da dam neko vreme gospodinu Tapušковиću, ne mogu da se ponašam tako nedžentlmenski i da mu ne dam ništa, pa ću, eto, pet minuta, pošto je rekao da želi nešto bitno ... Da ustupim gospodinu Tapušковиću. E sad, a ja da stignem da pređem pitanja ne mogu ni za 15 ni za 20 minuta.

A sad mi recite, pošto smo stali tu, gospodine Erdemoviću, da su vas tek onda pitali, rekli ste to u vezi sa umešanošću Srbije ... Evo imam i drugu vašu izjavu. Ona je bila, ova druga je bila ... Vidim 13. decembar 2002. godine. Na drugoj strani vi kažete, odnosno, piše ovde: "Izjavio je da su maskirne uniforme nosili drinski vukovi" i tako dalje. "Na postavljeno pitanje", to je na kraju druge strane, "Erdemović je odgovorio tokom operacije nije vidio nikoga iz MUP-a Srbije i SRJ. Sjeća se da je, kad su ga ustrijelili, u bolnici ležao sa pripadnikom specijalne jedinice iz Crne Gore koji je o operaciji u Srebrenici govorio kao da o tome mnogo zna, međutim, nije pominjao nikakve konkretne detalje." Prema tome, vi ovde čak ne tvrdite ni da je on učestvovao nego govorio kao da nešto zna o tome i da zna o tome. Je li ovo sporno ili nije, gospodine Erdemoviću?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: To nije sporno, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, onda da idemo dalje. Da idemo dalje. Da se pozabavimo datumima. Vaša priča oko datuma nije ista. Vi ste jedno govorili u Novom Sadu, drugo ovde. Vi ste i Vanesi Janeković dali druge podatke, a dajete i različite iskaze ovde i to, izgleda, zavisno od potrebe. Dakle, u izjavi od 6 jula 1996. godine datum primanja naređenja je 10. jula, a datum ove egzekucije je 16. jul. To je ono što ste ovde govorili. A, s druge strane, u izjavi koju ste dali MUP-u, datum prijema je potpuno drugi. Evo. Ja ću vam predati ovo kao dokazni predmet. To je izjava koju ste vi potpisali, gospodine Erdemoviću: "Ja, Erdemović Dražen, rođen u Tuzli" i tako dalje, "izjavu. Dana 19. jula 1995. godine vratio sam se sa sahrane poginulog druga Kolimira Dragan iz Trebinja." Sledećeg dana tj. 20 jula 1995. godine u ranim jutarnjim časovima dobili smo naređenje od komandanta Milorada Pelemiša da našim kombijem oputujemo u Zvornik, da se javimo u vojnu policiju" i onda govorite o grupi. "Sa mnom u grupi su bili Gojković Brano, onda Zoran" i tako dalje. Dakle, ovde govorite o potpuno drugačijim datumima. Odnosno, ne drugačijim, potpuno drugim. Dakle, govorite ...

SUDIJA MEJ: Dozvolite svedoku da odgovori.

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Ja sam to objasnio. Tužilaštvo me pitalo o tome, ja sam to objasnio. Ja sam prvo dao, kao što je vama poznato, izjavu novinarki Ej-Bi-Sija i to ... Njoj sam rekao te datume pogrešno, namerno,

zato što joj nisam vjerovao i onda, pošto je ona meni javila telefonom da je njena torba nestala u Beogradu na aerodromu, sa kasetom, ja sam zato dao iste datume, te, pred sudom u Novom Sadu i Službi državne bezbjednosti Srbije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Vi kažete ...

SUDIJA MEJ: Tražili ste da ta izjava bude uvršena u dokazni spis?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Naravno, jer je objašnjenje potpuno neubedljivo ...

SUDIJA MEJ: U redu, samo trenutak.

sekretar: Dokazni predmet Odbrane 173, časni Sude.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Onda imate još jednu izjavu koju ste dali 6, gde ... Ona je podugačka, ali ja neću da je čitam celu jer nemam vremena. Kažete tu: "Dobili smo 20. jula 1995. godine ujutru naređenje od komandanta potporučnika Milorada Pelemiša da idemo u Zvornik i da se javimo potpukovniku vojne policije, čije ime ne znam." Dakle i to je drugačije od onoga što ste izjavili. Vi ste ovde izjavili da ste došli pa da vam je tamo došao nekakav potpukovnik sa dva čeoveka, a ovde ste rekli da vam je naređeno da idete u Zvornik, da se javite potpukovniku vojne policije i, takođe, imate datum 20. juli 1995. godine. To vam ovde stoji. Daću vam i ovu svoju izjavu da pogledate, odnosno, vašu izjavu. A samo još jednu stvar da vam ovde nađem ... Na kraju ove izjave, samo ću da citiram: "njegova supruga nam je rekla ..." "Stigli kući kod Kremenović Radoslava ... Njegova supruga nam je rekla da me je Nataša zvala četiri do šest puta telefonom i ostavila broj kako bismo je mi nazvali. Radoslav je istog momenta nazvao Natašu koja mu je rekla da je na aerodromu Surčin detaljno pretresana i da joj je nestala torba u kojoj je bila kasete sa snimljenim razgovorom. Rekla nam je da što pre možemo da odemo u ambasadu SAD u Beogradu i da se javimo izvesnom Lariju (Larry). Napominjem da sam dobio 100 maraka za vreme razgovora u 'Fantasu'. Pre toga dobio sam i 100 dolara" i tako dalje. I kažete: "dobrovoljno data izjava 3. marta 1996. godine". Dakle, vi ovima koji od vas uzimaju izjavu ... To su predstavnici Ministarstva unutrašnjih poslova Novi sad ... Sve objašnjavate o ovome da je pretresana, uzeta joj

kaseta i tako dalje, ali ponavljate i u toj izjavi datum 20. jul 1995. godine. Dakle, šta se ovde na slaže, gospodine Erdemoviću?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Tu se ne slaže datum, kao što sam rekao. Drugo, ne slaže se ime. Ta ... Ako vi možete da shvatite ... izjavu ... Ime te novinarkе nije "Nataša" nego je "Vanesa". Ja nikad nisam rekao ime Nataša. Drugo, ja sam rekao da mi je ta osoba kupila lekove, nije mi davala nikakve pare, što su mi trebali

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: ... Vanesa Janeković, a ovo što piše u vašoj izjavi koji ste vi potpisali, to sam vam, takođe, citirao. Tu ste vi objasnili da vam je javljeno kako je ona pretresana i tako dalje, a ipak ste ponovili datum 20. jul. To, valjda, nije sporno

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Nije sporno zato što sam ja rekao, malopre sam rekao, datume sam dao zato što mi je Vanesa javila da joj je kaseta nestala u Beogradu i na toj kaseti, gospodine Miloševiću, su bili isti datumi kao što su u ovoj izjavi

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, a ...

SUDIJA MEJ: Da li želite da se i ovo uvrsti u spis?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Naravno.

SUDIJA MEJ: Onda će da se uvede.

sekretar: Dokazni predmet Odbrane 174, časni Sude.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja imam ovde i izjavu Radoslava Kremenovića. Dakle, imam kod sebe i izjavu Dragoslava Kremenovića. Samo sa druge strane ću da citiram: "Bilo mi je čudno kako odjednom da Mišo daje tako otvorene izjave. Dražen mi je počeo da priča priču o Srebrenici koja je i glavni uzrok svemu što će se i dalje dešavati. U subotu smo seli i o svemu polako diskutovali tj. on mi je pričao sledeće". I onda, samo da vam citiram ovo: "Da su 20. jula bili u Vlasenici, jer su se vratili sa sahrane", u zagradi, "19. jula uveče, i ujutru je Mišo odredio osmoricu za neki zadatak, o čijim će detaljima čuti u Zvorniku od nekog potpukovnika iz Zvorničkog korpusa." Dakle, ova izjava Kremenovića podudara se po datumu sa onim što ste vi govorili. Reč je, takođe, opet o tvrdnji da je to bilo 20. jula, a da ste

se vratili sa sahrane 19. Evo, pogledajte izjavu Radoslava Kremenovića koja počinje, u stvari: "Dana 15. februara 1996. godine me je u popodnevnom časovima nazvao Erdemović Dražen iz Bijeljine" i tako dalje i onda opsežna izjava, a ovo sam vam obeležio.

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Mogu li da odgovorim? Kremenović je mene i spojio sa ovom novinarkom i on mi je rekao da ne kažem istinite datume toj novinarki. Ako je Kremenović hteo da vam kaže zašto su to bili lažni datumi, on bi vam onda rekao, kad ste njega ispitivali.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Nisam ispitivao ni vas ni njega. Ja sam sad dobio ove izjave koje ... Da vam postavim direktno pitanje: jeste vi ...

SUDIJA MEJ: Kremenovićeve izjave nije uvrštena u spis. Prema našim pravilima, Kremenovićeve izjave je izjava drugog lica. Ukoliko želite da pozovete Kremenovića kao svedoka, to možete da uradite. Gospodine Erdemoviću, da li ste sreli Kremenovića na način kako je opisano?

SVEDOK ERDEMOVIĆ: Na koji način? Meni nije pročitano na koji način smo se sreli. Gospodin Milošević je samo pričao o tome šta se desilo sa tim datumom i koji datum je bio ... Koji dan. On nije rekao kako smo se mi sreli, nije rekao sve ... Ali sam ja nazvao gospodina Kremenovića i on mi je ... Kod njega sam i bio u Bečeju, gde sam uhapšen i to se nalazi u Republici Srbiji.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Kad ste se vi tačno vratili po sadašnjoj vašoj izjavi? Kad ste se vratili? Znači, niste se vratili ni 19. Kad ste se vratili?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: 15. rano ujutru.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A onda su vam 16. odredili da idete tamo?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači sve i ove izjave koje ste dali predstavnicima MUP-a i Tužilaštvu u Srbiji su netačne, je l' tako?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Ne svi podaci, samo datumi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodine Erdemoviću, mislim da ste vi dali tačne datume tada, kako ste ih se sećali, pa ste posle datume podesili prema sledu događaja koje ste dobili od suprotne strane.

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Gospodine Miloševiću, suprotna strana nije znala uopšte o tome šta se desilo u Pilicama i kad se desilo, nego kad sam im ja ispričao, oni su našli sve to.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Je l' tačno da ste vi prvo dali izjavu policiji u Srbiji?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa ste po toj osnovi terećeni za ratni zločin i to ste, tu izjavu, dali početkom marta 1996. godine daleko. Znači pre nego što ste dali njima.

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da. Šta nije tačno tu ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa da su oni saznali tek posle vaše izjave, posle vaše izjave u Srbiji, jer to je bilo javno ...

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Prvo da vam kažem, niko to nije verovao da se to desilo, što se tičalo Tužilaštva. Oni su razgovarali dosta puta sa mnom o tome. Kasnije kad su sve to našli, mjesto, što sam im ja objasnio, što sam im ja rekao, onda su shvatili da se desilo. Nisu oni meni ništa govorili nego sam ja njima govorio o mjestima gdje se desilo ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Jedino je tačno to što tvrdite da je to neverovatno. Dobro, još samo nekoliko ... Je l' imam ja još vremena ili ... Ne bih želeo da oštetim gospodina Tapuškovića za njegovih pet minuta. Gospodine Mej, je l' imam još vremena ili nemam?

SUDIJA MEJ: Ne. Ukoliko on želi da ima pet minuta, on mora da počne u roku od jedne minute. Ali, ukoliko želite da postavite još jedno pitanje, izvolite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Evo još ću samo da postavim pitanje: pošto govorite da su postojali Šešeljevi četnici koji su dobrovoljno došli, ali nisu bili pod komandom JNA, pa onda govorite da su 1994. godine došli Arkanovi Tigrovi da nešto rade, pa se nisu pogodili o ceni, da li je

tačno da vi nikada niste videli ni Šešalja, ni Arkana, ni Šešeljeve četnike, ni Arkanove Tigrove, je li tako ili nije, gospodine Erdemoviću?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Gospodine Miloševiću, ja znam šta sam vidio, a a šta sam čuo. Ja, gospodine Miloševiću, vas nikad nisam sreo, nikad nisam sreo Šešelja, nikad nisam video uživo Arkana.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Niste videli nikoga od njih?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Ne od tih osoba. A za Šešeljeve četnike znam da su bili jer ja sam ih vidio, jer smo imali problema, kao vojna policija, s njima.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Molim vas, da li biste vi, s obzirom da znate šta ste uradili, u Srbiji ili bilo pred kojim sudom u svetu koji vi možete da zamislite, za ovo masovno ubistvo koje ste sami ovde naveli da ste izvršili, mogli da dobije te takvu kaznu kakvu ste ovde dobili?

SUDIJA MEJ: Ovo nije adekvatno pitanje za ovog svedoka. Izvolite, gospodine Tapušковиću .

UNAKRSNO ISPITIVANJE: PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Zahvaljujem, časne sudije. Gospodine Erdemoviću, ako bismo mogli što brže da prođemo kroz ovih nekoliko pitanja. Gledali smo onaj film na kome se vidi general Mladić kako se pozdravlja, ljubi, nakon ulaska u Srebrenicu. Jeste li to dobro videli?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Je li to sve bili pre ovih događaja na farmi i u Pilicama?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Vi Mladića, nakon toga, više niste videli?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Ova dva dokumenta koja se nalaze pod tabulatorima 21 i 22, to su dokument o stupanju u Vojsku Republike Srpske i dokument o tome da možete da putujete u Jugoslaviju,

11. februara 1996. godine. Oba dokumenta su potpisana znatno ranije nego što su bili ovi događaji u julu mesecu, je l' tako?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Ne

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Molim?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Ne.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Ne. Znači Ova dva dokumenta nisu potpisana kad piše ovde?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Taj dokument sam ja dobio i drugi dokumant o toj sluđbenoj dozvoli da pređem u Republiku Srbiju je ako vidite dat meni 20. februara 1996. hgodine i to je bilo posle Srebrenice. Taj ugovor sam potpisao prije nego što se to desili 1995. godine.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Dakle, gospodine Erdemoviću, vi tvrdite da, iako je datum 1. februar 1995. godine, da ste ga vi primili kasnije?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Vi ste mi rekli "posle tih događaja". Obadva dokumenta koja sam ja dobio, koji su potpisana sa Mladićem, ja sam rekao da je jedan dokumenat ... Ja sam dobio 20. februara 1996. godine, a tu, taj ugovor sam dobio prije nego što su se desili ti događaji u Srebrenici.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Pa, molim vas, onda objasnite zašto piše 1. februar 1995. godine na tom dokumentu?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Ja ne razumijem.

SUDIJA MEJ: Koji je to dokument? Dozvola za zvanično putovanje je datirana na 11. februar 1996. godine. Ugovor, to je tabulator 21. Na ugovoru stoji datum, 30. april.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ: To je pre ... Isto je pre jula meseca i to je suština. Dakle, da su i jedan i drugi dokument pre jula 1995. godine.

SUDIJA MEJ: Da april 1995. godine, ali ne i februar 1996. godine.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Sve jedno, pre jula meseca 1995. godine. No, dobro. Izgleda da sam ja pogrešio, pardon. Ima ova fotografija

broj 8. Vi ste rekli da na toj fotografiji nećete da kažete ime tog čovek. A koje nacionalnosti je taj čovek bio?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Srbin

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Je li on bio sa vama na farmi?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Nije.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: A od ovih sedmoro ljudi, da li možete da kažete koliko je ... Samo je jedan Srbin od svih njih tu bio tog dana na farmi?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Ne. Bilo je više.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Koliko od njih sedmoro?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Bio je Golijan Vlastimir, on je Srbin, Goronja Zoran, on je Srbin, Savanović Stanko, on je, isto, Srbin, Aleksandar Cvetković, on je, isto, Srbin ...

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Ako bi mogli da mi kažete kad je autobus stigao, prvi autobus kad je stigao na mesto gde se ovo dogodilo, kod farme, je li bilo naoružanih ljudi u tom autobusu?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Ja mislim da su policajci koji su bili u tom autobusu imali neko oružje sa sobom. Ne znam, ne mogu da se sjetim zasigurno ...

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: A šta je bilo sa tim policajcima?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Kako mislite šta je bilo sa policajcima?

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Je su li oni imali veze sa egzekucijom?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Nisu. Oni su stajali u autobusu i slali ljude iz autobusa.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Ovo što vam jer rekao Brano Gojković, da će se toga dana desiti to i to, je li vam kazao od koga je to čuo? Ko mu je to kazao?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Nije kazao. Ja sam pretpostavio da mu je to potpukovnik rekao.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Ako biste mogli još samo sudijama da objasnite na koji način ste vas sedmoro vršili te egzekucije punih četiri satra? Ako možete to da objasnite sudijama kako je to izgledalo?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Izgledalo je užasno ... I da budem pošten prema ovom Sudu i prema vama, ja više ne mogu o tome da pričam.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Da li ste svih sedmoro to činili ili je to radio pojedinačno svako od vas?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Nije sedmoro ... Nego osmoro je nas bilo. Nije sedmoro ...

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Jeste li istovremeno svi to činili ili je to drugačije izgledalo? Ako možete da objasnite da vam ja ne bih bilo šta sugerisao.

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Radili smo svi zajedno, većinom. To je jedino što mogu da kažem i ne želim više o tome da pričam ... Ne mogu da pričam.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: A možete li da kažete samo još ovo: kako to da već ono što se dogodilo u Pilicama niste hteli da prihvatite i odbili ste da izvršavate, kako to da ste ovo radili, ipak, poslušno, a ono u Pilicama, to niste činili?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Možda zato što sam odlučio da mi je posle svega toga, da mi je svega dosta i to sam uradio. Vi dobro znate da sam se ja sam prijavio za to sve i rekao šta se desilo. Niko nije trebao da mene hapsi i šalje nikakvu ... I da me hapsi ... Vi to dobro znate, gospodine Tapuškoviću.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Dobro i samo recite još, ova rana zbog koje ste se lečili u bolnici u Beogradu je rana iz onog kafića?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da, nekoliko rana, nije jedna samo.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Ali je iz kafića?

SVEDOK ERDEMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ: Hvala.

SUDIJA MEJ: Gospodine Najs, mislim da morate da se odreknete svog dodatnog ispitivanja.

TUŽILAC NAJS: Kako časni Sud želi.

SUDIJA MEJ: Zbog vremenskog ograničenja, da. Moramo da račistimo i neke stvari oko dokaznih predmeta.

TUŽILAC NAJS: Da li možemo da povučemo tabulator 14? To je onaj koji nismo uveli u spis.

SUDIJA MEJ: Da.

TUŽILAC NAJS: Transkript o kome je optuženi postavljao najviše pitanje je od 5. jula i sada ga imamo na engleskom. To je sa pretresa u vezi sa izricanjem presude. Možda želite da ga uvedete kao dokazni predmet?

SUDIJA MEJ: Da. Koji je sledeći dokazni broj i broj tabulatora?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Tužilaštva 514, tabulator 25.

SUDIJA MEJ: Sporazum o izjašnjavanju o krivici je bio pod pečatom, ali mi ćemo da razmotrimo tu situaciju. Mislim da ćemo možda da budemo u mogućnosti da ukinemo nalog o poverljivosti, jer obično se to uradi nakon pretresa, ali ja znam da to tako nije učinjeno u ovom predmetu.

TUŽILAC NAJS: To nije urađeno u ovom slučaju i to je moja greška pošto nisam bio na nogama onog trenutka kada ga je optuženi uveo ... (*izbrisano po nalogu Pretresno veća*) ... Postoji još jedna stvar koju bih želeo da razmotrimo na privatnoj sednici. Trajaće vrlo kratko.

SUDIJA MEJ: U redu.

(privatna sednica)

sekretar: Sada smo na otvorenoj sednici.

TUŽILAC NAJS: Povučićemo, takođe i tabulator 18.

SUDIJA MEJ: Tabulator 18 će biti povučen. Gospodine Erdemoviću, ovim se vaše svedočenje završava. Hvala vam što ste došli na Međunarodni sud da biste ga dali. Sada ste slobodni da idete, ali sačekajte dok se spuste zavese. Nastavljamo sa radom sutra ujutro u 9.00.

Fond za humanitarno pravo